

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Vliv samosprávy na rozvoj městyse Cerhenice

Terezie Siřínková

© 2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Terezie Siřínková

Ekonomika a management

Název práce

Vliv samosprávy na rozvoj městyse Cerhenic

Název anglicky

The influence of autonomy on the development of a small town

Cíle práce

Cílem práce je zaměřit se na jednotlivé politické subjekty v městyse Cerhenice. Bude docházet ke komparaci počtu politických stran v městyse minimálně za poslední tři volební období (2010,2014,2018). Práce bude zaměřena na sestavení zastupitelstva a počet zastupitelů každé strany. V práci se promítne i plán zastupitelské rady pro rozvoj obce.

Metodika

Při vypracování práce bude využito dat Českého statistického úřadu, volebního serveru. Bakalářská práce bude mít charakter případové studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů (např. zprávy ze zastupitelské rady) a dotazníkové šetření. Dotazníkové šetření bude zaměřeno na zastupitele městyse. Se starostou obce bude proveden rozhovor.

Doporučený rozsah práce

30-40

Klíčová slova

volby, volební strany, městys, volební období, starosta, zastupitelé

Doporučené zdroje informací

BALÍK, S. *Komunální politika : obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

BERNARD, J. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.

ČMEJREK, J. – ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA. *Obce a regiony*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-87197-00-4.

HEYWOOD, A. – MASOPUST, Z. *Politologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-115-1.

ŘÍCHOVÁ, B. *Úvod do současné politologie : [srovnávací analýza demokratických politických systémů]*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-348-2.

Zákon č. 128/2000 Sb.

Zákon č. 129/2000 Sb.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Sylvie Kobzev Kotásková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 25. 2. 2022

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 2. 3. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 14. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Vliv samosprávy na rozvoj městyse Cerhenic" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí práce Ing. Sylvii Kobzev Kotáskové za vedení práce, cenné rady a připomínky při zpracování.

Vliv samosprávy na rozvoj městyse Cerhenic

Abstrakt

Bakalářská práce se věnuje všem vlivům, které se podílí na rozvoji městyse Cerhenic. Teoretická část se zabývá pojmy volby, volební právo, volební systémy. Dále se v teoretické části můžeme dozvědět, co obec podle zákona č. 128/2000 SB o obcích, je, jaké jsou její funkce a jak by měla obec správně hospodařit. S hospodařením je spojená činnost, sestavování rozpočtu obce. Praktickou část představuje komparace voleb za poslední tři volební období (rok 2010, 2014, 2018). Dochází zde také ke komparaci rozpočtu městyse i z minulých let. Poslední část bakalářské práce se věnuje dotazníkové metodě, kdy zastupitelům městyse byly položeny otázky, které se týkají jejich působnosti v zastupitelstvu. Se starostou městyse Cerhenic PhDr. Bc. Markem Semerádem, MBA, byl proveden rozhovor o jeho působnosti jako starosta městyse a o rozvoji Cerhenic.

Klíčová slova: volby, volební systém, volební právo, samospráva, obec, orgány obce, zastupitelstvo, rada obce, starosta, rozpočet obce, městys,

The influence of autonomy on the development of a small town Cerhenice

Abstract

This bachelor's thesis deals with all influences participating in the development of the town Cerhenice. The theory section describes the term election, the associated right to vote and election systems. Furthermore, in the theoretical part we learn about what is a municipality per the law number. . . . , what are the functions and how should the municipality be administered; connected to this is its operation and budgeting. The practical section is compares elections in last three voting seasons (years 2010, 2014, 2018). This thesis, in the practical section, deals with the budget of the town Cerhenice. It compares budgets from recent years. The last section of the bachelor's thesis is dedicated to questionnaire method and analysis. The town representatives were questioned relating to their work in the town council. An interview was made with PhDr. Bc. Marek Semerád, MBA, the mayor of Cerhenice, about his scope of activity and the development of Cerhenice.

Keywords: elections, election system, right to vote, self-government/autonomy, municipality, authorities of the municipality, municipal council, municipal committee, mayor, budget, town

Obsah

1 Úvod	11
2 Cíl práce a metodika	12
3 Teoretická východiska	13
3.1 Volby.....	13
3.1.1 Volební právo	13
3.1.2 Volební systém	14
3.1.3 Komunální volby	15
3.2 Samospráva	16
3.2.1 Obce	18
3.3 Orgány obce	20
3.3.1 Zastupitelstvo obce:	20
3.3.2 Rada obce.....	23
3.3.3 Starosta, místostarosta	24
3.3.4 Obecní úřad.....	24
3.3.5 Výbory a komise	25
3.4 Hospodaření obce.....	26
3.5 Městys	29
4 Analytická část práce	30
4.1 Městys Cerhenice	30
4.1.1 Rozvoj Cerhenice.....	31
4.2 Hospodaření městyse Cerhenice	38
4.2.1 Rozpočet pro rok 2019.....	38
4.2.2 Rozpočet pro rok 2020.....	39
4.2.3 Rozpočet pro rok 2021.....	40
4.2.4 Komparace rozpočtu městyse 2019, 2020, 2021	41
4.3 Volby do zastupitelstva	43
4.3.1 Volby do zastupitelstva 2010.....	43
4.3.2 Volby do zastupitelstva 2014.....	44
4.3.3 Volby do zastupitelstva 2018.....	46
4.3.4 Komparace voleb 2010, 2014, 2018	47
5 Výsledky a diskuse	50
6 Závěr	52
7 Seznam použitých zdrojů	54
7.1 Publikace	54
7.2 Právní předpisy.....	55
7.3 Elektronické zdroje	55
8 Přílohy	57

Seznam grafů

Graf 1 - Komparace příjmů a výdajů ve schváleném rozpočtu	42
Graf 2 - Komparace příjmů a výdajů dle skutečnosti	42
Graf 3 - Počet absolutních hlasů jednotlivých politických stran v roce 2010	44
Graf 4 - Počet absolutních hlasů jednotlivých politických stran v roce 2014	45
Graf 5 - Počet absolutních hlasů jednotlivých politických stran v roce 2018	47
Graf 6 - Počet odevzdaných hlasovacích lístků	49

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Kategorie obcí	18
----------------------------------	----

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Počet obyvatel k počtu členů zastupitelstva	21
Tabulka 2 - Vývoj počtu obyvatel	31
Tabulka 3 - Financování projektu	38
Tabulka 4 - Rozpočet rok 2019.....	39
Tabulka 5 - Rozpočet rok 2020.....	40
Tabulka 6 - Rozpočet rok 2021.....	41
Tabulka 7 - Komparace rozpočtu 2019, 2020, 2021.....	41
Tabulka 8 - Absolutní hlasy jednotlivých politických stran v roce 2010	43
Tabulka 9 - Počet mandátů jednotlivých politických stran.....	44
Tabulka 10 - Absolutní hlasy jednotlivých politických stran v roce 2014	45
Tabulka 11 - Počet mandátů jednotlivých politických stran.....	46
Tabulka 12- Absolutní hlasy jednotlivých politických stran v roce 2018	46
Tabulka 13 - Počet mandátů jednotlivých politických stran.....	47
Tabulka 14 - Komparace komunálních voleb.....	48

Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická

ODS – Občanská demokratická strana

ODS a STAN – Občanská demokratická strana a Starostové a nezávislý

OÚ – obecní úřad

KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy

SNK – strana nezávislých kandidátů

ZTP – zvláště těžké postižení

1 Úvod

Tématem bakalářské práce je posoudit vliv samosprávy na rozvoj městyse Cerhenice. V zájmu obyvatel Cerhenic je, aby sdružení „Máme rádi Cerhenice 2018“, které ve volbách zvítězilo, realizovaly projekty přínosné a smysluplné. V současnosti se jedná o aktuální téma. Toto téma se konkrétně zabývá posláním obecní samosprávy-samosprávné moci směrem z obce k rozvoji městyse. V minulém období, kdy se lidé hromadně stěhovali do měst, život v obcích stagnoval. V současnosti se díky podpoře různých opatření, jak z Národních fondů i Evropských zdrojů, život do obcí navrácí. Program obnovy venkova z dotací MMRČR (Ministerstvo pro místní rozvoj) je toho příkladem. Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích definuje dle ústavy ČR Hlava sedmá, základní územní samosprávné společenství občanů. V rámci své působnosti realizují svou pravomoc. Komunikace s občany je nedílnou součástí veřejné správy, neznamená jen poskytování informací, ale také aktivní spolupráci. Spokojenost občanů se životem ve venkovském prostředí je chápána, že vedení samosprávy směřuje správným směrem. Vztah obyvatel k obci dokazuje snahu i zájem se podílet na plnění strategického programu a rozvoji společenského a kulturního života obce. Teoretická část bakalářské práce se věnuje pojmům: volby, volební systémy, volební právo a komunální volby, které se konají v prostředí obce a jejich výsledky mají vliv na budoucí rozvoj příslušné obce. Dále je zde definováno, co to je samospráva a jaké jsou její základní znaky. Mezi pojmy samospráva patří obec i městys, nejen tyto jsou zde podle zákona č.128/2000 SB charakterizovány, ale jsou popsány jednotlivé funkce, které by obec měla vykonávat pro správné fungování celé obce. Jsou zde vymezeny orgány obce, mezi, které patří: starosta, tajemník, výbory a komise, rada obce, ale také zastupitelstvo. Zastupitelstvo obce je nedílnou součástí, každá obec má své zastupitelstvo. Hlavní funkcí zastupitelstva je podílení se na sestavování rozpočtu obce. Praktická část se věnuje komparaci voleb za poslední tři volební období, mezi ně patří rok 2010, 2014, 2018. Komparací druhou je porovnání rozpočtu z řad minulých let. Poslední částí, kterou bakalářská práce studuje, je metoda dotazníkového šetření. Tato metoda byla cílena na zastupitele městyse Cerhenic, a to konkrétně na jejich funkci v zastupitelstvu. Je zde popsán i rozhovor se starostou městyse, který byl zaměřen nejenom na jeho působení ve funkci jako starosty, na rozvoj obce, ale také na budoucí rozvoj městyse.

2 Cíl práce a metodika

Hlavním cílem této bakalářské práce je komparace komunálních voleb za poslední tři volební období, za rok 2010, 2014, 2018. V každém období bude porovnán počet jednotlivých politických stran, které tvořily kandidátní listinu. Porovnání se také bude týkat počtu zastupitelů v jednotlivém funkčním období. V praktické části budou zhodnoceny projekty, které přispěly k rozvoji městyse. K dosažení tohoto cíle je nutné charakterizovat pojmy, které jsou spojeny s komunálními volbami. Mezi tyto pojmy patří volby, volební systémy, volební právo a hlavním pojmem jsou komunální volby. Posledním nezbytným cílem je definování zastupitelstva, vysvětlení veškerých kompetencí zastupitelstva.

Prostřednictvím vhodně zvolených metod dojde k dosažení výše uvedených cílů. V teoretické části bakalářské práce budou použity metody rešeršního charakteru. Dojde k definování pojmů týkajících se voleb, samosprávy a orgánů obce. V teoretické části bude zvolena metoda vyhledávání sekundárních dat a jejich analýza. Metoda komparace bude využita pro porovnání výsledků komunálních voleb v jednotlivých obdobích. Údaje o vývoji počtu obyvatel a data z komunálních voleb budou čerpána ze serveru Českého statistického úřadu. K zhodnocení hospodaření obce se uplatní metoda komparace. Dojde k porovnání příjmů a výdajů, které byly ve schváleném rozpočtu se skutečnými příjmy a výdaji za jednotlivé kalendářní roky. Podklady k rozpočtům budou vycházet z online stránek Monitoru státní správy. V bakalářské práci bude použita metoda dotazníkového šetření a rozhovoru. Dotazník bude vytvořen pro zastupitele a povede k získání informací o zapojení do rozvoje a vedení městyse. Otázky rozhovoru budou směřovat k aktuálnímu i plánovanému rozvoji obce a budou mapovat funkci starosty.

3 Teoretická východiska

3.1 Volby

Volby jsou nástrojem pro výběr politických představitelů, zástupců nebo delegátů či výběr jednotlivců pro nějakou funkci, hodnost či pozici. Jedná se o formalizovaný výběr. Volby bychom mohli pojmut jako „svěrázné sloučení svobody a rovnosti: dávají průchod vůli jednotlivce, a to při stejné hodnotě jejich hlasu.“ (Krejčí, 2006, s. 17) Volby jsou jednou z náplní lidských práv v moderní demokracii. „Volby jsou jednou z norem demokratického politického chování, která je dnes často odvozována od lidských práv a jejich zabezpečení prostřednictvím zjištění názoru většiny“. (Krejčí 2006, s. 39) Z hlediska dějin tento vztah neodpovídá realitě vývoje voleb. Volby mohou být i vymezením obecných cílů skupiny a hlavním prostředkem pro dosažení těchto cílů. Volby mohou probíhat i dosazením, např. dosazení dědictvím, kde rodinná příslušnost či rod zakládá právo na automatický nástup do určité funkce. Nejrozdílnější dosazovací volbou je volba dosazením, která využívá hlasování jako způsob hledání nejvhodnějšího kandidáta mezi několika kandidáty, které vybírá skupina, která své původní pravomoci přenáší na budoucího funkcionáře (jde o výběr zdola nahoru). Zvolený získá určitou moc nad těmi, kteří jej zvolili.

Základní funkcí voleb je získat obraz o aktuálním rozložení sil v daném politickém celku. Svobodné a demokratické volby se vyznačují možností výběru a svobodné nabídky. Programy různých politických stran a hnutí si konkurují nabídkou, svým programem a konkrétními kandidáty. Ve volbách, které jsou stanoveny zákonem, účastníci a voliči odevzdávají hlasy určitému kandidátovi nebo určité politické straně. Hlasy voličů jsou převedeny na poslanecké mandáty, podle stanovených pravidel. (Čmejrek, 2016)

3.1.1 Volební právo

Právo volit platí všeobecně pro všechny občany České republiky. Stanovená věková hranice pro účast ve volbách je 18 let. Omezení volebního práva se týká pouze občanů, kteří jsou ze zdravotních důvodů zbaveni způsobilosti k právním úkonům. Občané ČR se účastní voleb bez ohledu na místo jejich bydliště. Pokud žijí mimo území ČR, je jim umožněno volit na zastupitelských úřadech ČR (na ambasádách), a to při volbě do Poslanecké sněmovny a při volbě prezidenta republiky. Do Senátu mohou volit jen tehdy, pokud jsou přítomni v ČR v den voleb. Aktivní volební právo je pro všechny možnosti svobodné volby zástupců

politických stran. Pasivní volební právo poskytuje občanům možnost kandidovat a být volen. Pro poslaneckou sněmovnu je věková hranice kandidátů 21 let, do senátu je to 40 let. Volební právo je pro všechny občany z hlediska zásad rovné a přímé. Znamená to, že všechny hlasy mají stejnou váhu a voliči hlasují přímo pro jednotlivé kandidáty, eventuelně strany. Svobodné volby jsou zajištěny volným výběrem stran i kandidátů bez nátlaku odevzdat hlasy pro určenou stranu nebo kandidáta. Dále mají voliči možnost získat dostatek informací o kandidátech a utvořit si tak vlastní úsudek. Volby se provádějí v tajném hlasování, aby nebyla možnost zjistit, jak jednotliví voliči volili. (Čmejrek, 2016)

Volební právo rozlišuje dvě možnosti:

- Aktivní právo – voliči se aktivně účastní ve volbách, podílí se odevzdáním svého hlasu podle určených kritérií.
- Pasivní volební právo – možnost být volen, účastnit se jako kandidát, omezení pasivního práva může být neslučitelné s výkonem funkcí.

S demokratičností systému voleb úzce souvisí vymezení hranic obvodů – rovné volební právo. Pevně stanovené území omezuje možnosti manipulovat s volebními výsledky. (Říchová, 2002)

3.1.2 Volební systém

Volební systémy jsou součástí, přesněji řečeno orgánem volebního práva. Jejich obsah proto musí odpovídat principům volebního práva. Demokratické volební systémy by měly vždy odpovídat demokratickým principům volebního práva. (Khudolej, 2020)

Volební výsledky odrážejí vůli voličů, ale vliv mají i volební systémy. Většinou se využívají dva základní – většinový a proporcionální. Většinový volební systém je založen na volebních obvodech jednomandátových, proporcionální systém na vícemandátových. Většinový systém má tolik obvodů, kolik se volí mandátů. Voliči si vybírají kandidáty, vítězí ten, který má absolutní většinu hlasů. Ten získá v daném volebním obvodu mandát. V proporcionálním systému vybírají voliči mezi kandidátními listinami – to znamená mezi politickými stranami. Hlavní předností volebního většinového systému je jeho jednoduchost, ale může zvýhodňovat silnější strany oproti slabším nebo nově vzniklým. Systém proporcionální je velmi spravedlivý, v tom je jeho přednost. Dává možnost odhalit rozložení politických sil a přidělit jim mandáty. Získané hlasy se musí přepočítat na mandáty, tím je systém složitější. (Balík, 2009)

3.1.3 Komunální volby

Od roku 1990 se vývoj komunálního volebního systému změnil. Po roce 1990 neměl systém na území České republiky jednoznačnou oporu v zákonech. Komunální volební systém po roce 1990 se opíral o čtyři zákony. Zákon č. 368/1990 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí ze září 1990. Podle tohoto zákona se konaly řádné listopadové volby. Další zákon, v pořadí druhý, č. 298/1990 Sb. o volbách do zastupitelstev v obcích a místním referendu nebyl do voleb zařazen. O volbách do zastupitelstev v obcích a změně i doplnění dalších zákonů je třetí zákon č. 152/1990 Sb. Podle tohoto zákona proběhly řádné volby v roce 1994 a 1998. Poslední, čtvrtý zákon č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev v obcích, změně a doplnění některých dalších zákonů, byl realizován pro řádné volby již od roku 2002. Komunální volební systém po roce 1990 a po velkých diskuzích byl upraven na poměrný systém s částečnými vázanými kandidátkami zvýhodňující malé strany. Volby do zastupitelstev obcí neboli komunální volby vymezuje zákon č. 491/2001 Sb. (Čmejrek 2008)

Konají se podle všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním a v poměrném zastoupení. Státní občan České Republiky, který dovršil osmnáct let a je v obci přihlášen k trvalému pobytu, má aktivní i pasivní právo. Při volbách se tvoří ve většině obcí jeden volební obvod. Zastupitelstvo obce může stanovit více volebních obvodů, pokud se v každém z nich volí podle počtu členů zastupitelstva. Volební strany podávají jednu kandidátní listinu pro volby do zastupitelstva obce. Volební stranou podle zákona mohou být registrované politické strany a politická hnutí, jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů (Čmejrek, 2008).

Každá volební strana, která podává kandidátní listinu samostatně do téhož zastupitelstva obce, nelze být registrován a v jiné volební straně. Nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů, kteří vstupují do voleb, musí připojit ke kandidátní listině podporující petici podepsanou voliči. Počet podpisů je stanoven v příloze k zákonu a uveřejní na úřední desce 85 dnů před dnem voleb. Volební strana má právo stanovit na kandidátní listině tolik kandidátů, jaký se volí počet členů do daného zastupitelstva obce. Kandidáti každé volební strany mají určené pořadí na společném hlasovacím lístku. Registrační úřad pořadí volebních stran určí losem. Na hlasovacím lístku jsou uvedeny název a vylosované číslo volební strany, jméno kandidáta, příjmení, věk, povolení, bydliště, dále členství v politické straně nebo hnutí, případně bez politické příslušnosti. Pokud se jedná o nezávislého kandidáta nebo sdružení nezávislých kandidátů, je uvedeno označení politické

strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo. Ve volbách používaných do zastupitelstev obcí jsou kandidátní listiny otevřené. Volič má k dispozici kombinovaný hlas, který umožňuje volit tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce má být zvoleno. Volič může označit křížkem jednu volební stranu i kandidáta, pro kterého hlasuje. Hlasování je nezastupitelné, každý volič musí hlasovat osobně. Vyplněný hlasovací lístek vloží do úřední obálky od okrskové volební komise, která po skončení voleb sečte hlasy pro jednotlivé volební strany a pro jednotlivé volební kandidáty. Počet odevzdaných hlasů pro volební stranu je dán součtem všech hlasů, které odevzdali její kandidáti. Okrsková volební komise posoudí správnost hlasovacího lístku a započte platný hlas pro kandidáta. Český statistický úřad hlasování výsledků jednotlivých volebních komisí zpracuje a zveřejní výsledky voleb. Mandát do zastupitelstva obce je stanovený zvolením, kdy je ukončené hlasování. Pokud je volný mandát v zastupitelstvu obce, nastoupí náhradník z kandidátní listiny, z téže volební strany. Člen nastupuje do zastupitelstva jako následující, po dni, kdy došlo k zániku mandátu. Zůstane-li mandát neobsazený do konce funkčního období a počet členů zastupitelstva se nesníží více než o polovinu, nové volby se podle zákona nekonají. (Balík 2009)

3.2 Samospráva

V roce 1849 byla zavedena na základě Stadionova obecního zřízení v českých zemích svobodná obecní samospráva. „Základem svobodného státu je svobodná obec“. I když je v pořadí nejnižší úroveň vládnutí, neubírá obcím na důležitosti. Nositelem veřejné moci je stát. Komunální politika probíhá v prostředí místní samosprávy.

Základní prvky samosprávy jsou:

- Vymezené území nebo činnost, které v dané obci působí
- Osoby, které jsou podřazené samosprávě
- Existence samosprávy jako právnické osoby veřejného práva se soustavou samosprávných orgánů
- Vlastní hospodaření a stanovený rozpočet

Územní samosprávy v českém prostředí obstarává právem vymezený díl povinností a záležitostí nezávisle na státu, i když je obec jeho nedílnou součástí. Posláním obecní samosprávy je realizace samosprávné moci. Obec při výkonu své samosprávy spravuje v podstatě sama sebe (Průcha, Schelle, 1995).

Územní samospráva k pluralitě moci tím vede k větší svobodě jedince. Všechna opatření jsou přijímána co nejbližší k občanům. Podle poměru, jak stojí územní státní správy k úřadům nadřazeným, rozlišujeme tři typy obecních zřízení.

- plná samospráva – anglosaské země
- oddělená státní správa a samospráva – Francie
- smíšená veřejná správa = na orgány územní jsou v rámci tzv. přeneseny některé úkoly státní správy. V těch samosprávných orgánech nejednají jako samosprávné, ale jako orgány státní správy řízené nadřazenými státními orgány. Stát fakticky racionálně využívá existující „infrastrukturu“ místní samosprávy. Tento model se rozvinul především v německém prostoru. Nese často označení německý. (Srov, Koudelka, 2007)

V Česku využíváme typ smíšené veřejné správy. Tento typ odlišuje dvojí působnost obcí – přirozenou a přenesenou. Přirozená působnost je vše, co se týká obce a může si obec vykonat sama. Přenesená působnost plní veřejné záležitosti, které na obec přenáší stát, a tím je vykonávána státní správa a samospráva v obci a kraji. (Balík, 2009)

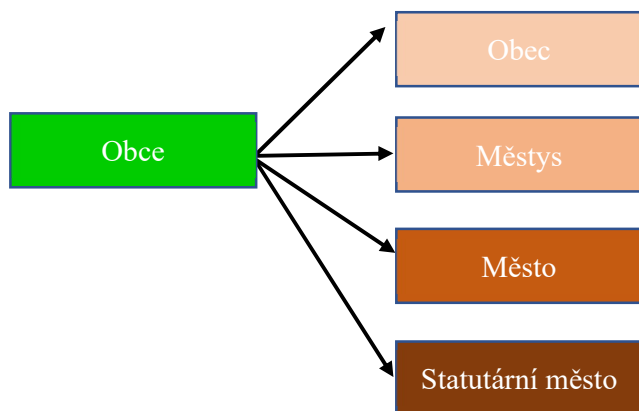
K zásadnímu bodu změny systému územní veřejné správy došlo v roce 1990. Odstraněný jednokolejný systém veřejné správy, byl nahrazený systémem dvoukolejným. Současné rozdělení státu na samostatné správné jednotky bylo dokončeno v roce 1992. Od té doby jsou takto vymezené působnosti obcí v zásadě neměnné. Každá obec má svůj název, může užívat vlastní symbol – vlajka, znak, razítko (pečeť). Pojmenování ulic a veřejného prostranství jsou v plné kompetenci obce. Působnost je oblast činnosti veřejné správy obce, která se dělí na samostatnou působnost a přenesenou působnost. Podle zákona o obcích do samostatné působnosti patří tyto náležitosti:

- a) Hospodaření s financemi movitými i nemovitými
- b) Poskytování a přijímání půjček
- c) Možnost vydávání komunálních dluhopisů
- d) Zpracovat program rozvoje územního obvodu obce
- e) Zpracovat rozpočet obce
- f) Vydávání obecně závazných vyhlášek
- g) Obec zřizuje a spravuje předškolní a školní zařízení
- h) Stará se o ochranu veřejného zdraví – deratizace, ochrana nočního klidu
- i) Poskytuje pracovně právní působnost zaměstnavatele
- j) Vede obecní kroniku

3.2.1 Obce

Podle zákona č. 128/2000 Sb, zákon o obcích, se obec dá definovat jako základní územní samosprávné společenství občanů, tvořené územním celkem, kde jsou přesně vymezeny hranice. Území obce lze vymežit jedním i dvěma katastrálními územími. Každá obec má vlastní majetek a je veřejnoprávní korporací. V právních vztazích vystupuje pod svým jménem a z těchto vztahů nese vyplývající odpovědnost. Podle obecního zřízení je obec jakékoliv sídlo, které má vlastní samosprávu, to se týká i města popřípadě i statutárního města. Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích vymezuje čtyři kategorie obcí: (Čmejrek, 2008)

Obrázek 1 - Kategorie obcí

Zdroj:

Označení obce, městyse a města nemá jiný význam než pouze symbolický. Obec s třemi tisíci obyvateli má stejné kompetence jako město s tisíci obyvateli nebo městys, jehož počet obyvatel činí 2 000, je zde rozdíl pouze v označení obecních orgánů. Pokud by se obec chtěla stát městem, musí mít alespoň tři tisíce obyvatel, toto je jediná zákonná podmínka. Obec se nestane městem hned, ale až poté, co podá návrh předsedovi Poslanecké sněmovny, který rozhoduje dle vlastní vůle. Na základě rozhodnutí vlády o stanovení městem jsou žádosti nejprve posuzovány Ministerstvem vnitra. Ministerstvo vnitra ověří jednak splnění zákonné podmínky týkající se počtu obyvatel a kritéria stanovená usnesením vlády ze dne 2. května č.418. Teprve poté připravují vládě návrh vyjádření. Pro Předsedu vlády jsou důležité pouze zákonné podmínky, které se týkají počtu obyvatel.

Vládní kritéria jsou následující:

- 1) Všechny ulice a veřejná prostranství obce mají svůj název. Zástavba města ve středu obce označená náměstím má zpevněný povrch a chodníky. Na náměstí převažují vícepodlažní nadzemní zástavby. Vícepodlažní nadzemní zástavby nesou znaky typického způsobu zástavby města a městského centra.
- 2) Obecní zástavba je vyznačena obytnými domy, tvořena alespoň dvěma nebo třemi byty. V obci musí být budova, která slouží všeobecně potřebným službám. Obec je vybavena z větší části vodovodem a kanalizací. Místní komunikace a chodníky mají bezprašný povrch. V obci je zavedeno veřejné osvětlení.
- 3) Vybavení v obci je tvořeno: základní školou, tělocvičnou, zdravotnickým zařízením, třemi lékařskými místy, lékárnou, společenským sálem, poštou, peněžními službami, sportovištěm, obecní knihovnou a ubytovacím zařízením s minimálním počtem dvaceti lůžek.
- 4) Udržovaná veřejná zeleň, udržování stavebních objektů i kulturních památek. Svoz domovních odpadů.
- 5) Rozvinutá veřejná síť všeobecně potřebných služeb, sloužící nejen pro místní obyvatele, ale i pro obyvatele spádového území.
- 6) Vzdálenost obce od dalšího nejbližšího města

Tyto podmínky včetně zákonné podmínky se nevztahují na obce, které nesou historický nárok na označení za město nebo na ty, které už městem jsou. Historická podmínka znamená, že obec, která byla oprávněna užívat označení město nebo byla městem před dnem 17. května 1954 se stane městem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda určí den, od kterého se obec stane městem. (Balík, 2009)

Funkce obcí:

- 1) Funkce politické: Mezi funkce politické patří vyhlášení místního referenda a provedení jeho výsledků, tvoření partnerství s okolními obcemi, udělování čestného občanství, udělování cen, pojmenování ulic a všech veřejných prostranství v obci, ustanovení orgánů obcí a s tím související i jejich volba, rozhodování o členství v dobrovolných, ale i mezinárodních svazcích.
- 2) Funkce ekonomické: Funkce ekonomické zahrnují veškeré úkony spjaté s hospodařením obce, což znamená sestavení rozpočtu, schválení závěrečného účtu,

hospodaření dle stanového rozpočtu, hospodaření s majetkem, zřizování peněžních fondů, poskytování a přijímání sponzorských darů.

- 3) Funkce sociální: Mezi funkce sociální se řadí ty, které mají vztah ke zdravotnické péči, sportu a kulturní oblasti, ale i ke vzdělávání, spojené se zakládáním škol (mateřských, základních a za určitých podmínek i středních)
- 4) Funkce ekologické: Funkce ekologické se specializují na zajištění čistoty obce, svoz a likvidace odpadů, ale také odvod a čištění odpadních vod
- 5) Funkce bezpečnostní: Každá obec má pravomoc zřídit obecní policii.
- 6) Infrastrukturní funkce: Mezi infrastrukturní funkce jsou zařazeny veškerá správa, provozování, údržba zařízení, které jsou určeny k uspokojování potřeb občanů. Jedná se například o údržbu nebo rekonstrukci komunikací, vodovodů a kanalizace.
- 7) Prognostické funkce: Prognostické funkce jsou určeny k přípravě plnění funkcí. Jedná se o schvalování programu pro rozvoj obce, územního plánu, regulačního plánu, ale také přijímání koncepčních dokumentů v ekonomické, politické, sociální, právní a organizační oblasti rozvoje v budoucnosti. (Balík, 2009)

3.3 Orgány obce

Obec je veřejnoprávní korporací, což znamená, že může navenek jednat pouze prostřednictvím obecních orgánů, což znamená prostřednictvím fyzických osob, které tvoří obecní orgány. Mezi orgány obce podle zákona č. 128/2000 Sb. patří starosta, zastupitelstvo obce (dříve známo jako obecní zastupitelstvo), rada obce (dříve obecní rada), obecní úřad, komise, zvláštní orgány obce.

3.3.1 Zastupitelstvo obce:

Zastupitelstvo obce se sestavuje vždy na jedno funkční období, počet členů zastupitelstva musí být v souladu se zákonem stanoven 85 dní přede dnem konání komunálních voleb. Dle zákona o obcích č.128/2000 Sb. § 68 se říká, že počet členů zastupitelstva se řídí velikostí územního obvodu a počtem obyvatelů dané obce.

Tabulka 1 - Počet obyvatel k počtu členů zastupitelstva

Obec, která má:	Musí mít:
do 500 obyvatel	5-15 členů zastupitelstva
nad 500 až 3 000 obyvatel	7-15 členů zastupitelstva
nad 3 000 až 10 000 obyvatel	11-25 členů zastupitelstva
nad 10 000 až 50 000 obyvatel	11-35 členů zastupitelstva
nad 50 000 až 150 000 obyvatel	25-45 členů zastupitelstva
nad 150 000 obyvatel	35-55 členů zastupitelstva

Zdroj: vlastní zpracování, Zákon č.128/2000 Sb.

Po ukončeném hlasování v komunálních volbách a zvolením se stává osoba členem zastupitelstva. Zastupitel vykonává svou funkci osobně a tato funkce je funkcí veřejnou. Zastupitel není vázán žádnými příkazy ani pokyny. Jeho povinností je svůj mandát vykonávat podle svého vlastního rozhodnutí. V roce 1990 došlo ke změně mandátu českých obecních zastupitelů z imperativního neboli vázaného na reprezentativní.

Každý zastupitel má tři základní práva. Prvním právem je právo iniciativy, jedná se o právo předkládat návrhy radě, komisím i ostatním členům zastupitelstva. Druhým právem zastupitele je právo interpelace, které znamená, že zastupitel má právo pokládat dotazy a připomínky. Poslední právem je získávání informace, spojené s vykonáváním funkce zastupitele. Jsou to např. informace od zaměstnanců obecního úřadu, zaměstnanců právnických osob.

Mezi povinnosti zastupitele patří aktivní účast na zasedání a vyvarování se střetu zájmů. (Čmejrek, 2008)

K platnému usnesení rozhodnutí je potřeba odsouhlasení nadpoloviční většiny členů.

Zastupitelstvu obce jsou vyhrazeny následující činnosti:

- Schvalování programu pro rozvoj obce
- Schvalování územního plánu
- Schvalování regulačního plánu

- Schvalování rozpočtu obce a závěrečného účtu obce
- Zřizování trvalých i dočasných peněžních fondů pro obec
- Rušení, ale i zřizování příspěvkových organizací v dané obci, s nimi spojené i schvalování zřizovacích listin
- Rozhoduje o založení i zrušení právnických osob v obci, s nimi je spojená i činnost schvalování zakladatelských listin
- Vydávání obecně závazných vyhlášek obce
- Rozhodování o vyhlášení místního referenda
- Navrhuje změny katastrálního území, které se nachází uvnitř obce, následně schvaluje změny hranice obce
- Zvolení starosty, místostarosty a další členy rady, s nimi spojená i funkce odvolávání těchto členů z funkce.
- Zastupitelstvo obce má právo rozhodovat i při majetkoprávních úkolech. Mezi kompetence zastupitele v majetkoprávní oblasti patří rozhodování o poskytnutí dotace nad 50 000 Kč, rozhodování o nabytí a zcizení nemovitostí, rozhodování o poskytnutí darů osobám v hodnotě 20 000 Kč, rozhodování o vkladech do právnických osob v obci.

Zastupitelstvo obcí se většinou schází dle potřeby, nebo alespoň jedenkrát za čtvrt roku. Zasedání zastupitelstva svolává a řídí starosta obce. Pokud by požádala alespoň jedna třetina členů zastupitelstva o zasedání, starosta je povinen zasedání svolat. Aby bylo zastupitelstvo obce schopno se usnášet, je potřeba na zasedání nadpoloviční přítomnost členů, protože k platnému usnesení rozhodnutí je potřeba odsouhlasení nadpoloviční většiny členů. Pokud na začátku zasedání nebude více než nadpoloviční účast, předsedající zasedání ukončí a je povinen svolat nové do 15 dnů od ukončení. Zasedání je veřejné, to znamená, že každý občan má právo se zasedání účastnit. Obecní úřad informuje o místě, době a navrženém projektu zasedání. Informace by měla být vyvěšena nejméně sedm dní před konáním na úřední desce obecního úřadu. O celém průběhu zasedání se pořizuje zápis, který musí být podepsán starostou nebo místostarostou a určenými ověřovateli. Obsah zápisu tvoří počet přítomných členů zastupitelstva, schválený pořad jednání zastupitelstva obce, přijatá usnesení, průběh a výsledek hlasování. Zápis je nutné pořádit do 10 dnů od ukončení zasedání, musí být uložen k nahlédnutí na obecním úřadě. (Balík, 2009)

3.3.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti. Jedná se o orgán, který je za výkon své práce odpovědný zastupitelstvu obce. Rada obce je tvořena starostou, místostarostou, popřípadě více místostarosty a dalšími členy, kteří jsou voleni z členů zastupitelstva. Počet členů rady je vždy lichý, jeho nejmenší počet činí 5 členů a nejvyšší 11 členů rady. Počet členů rady nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. V některých obcích se rada obce nevolí, v takovém případě vykonává pravomoc starosta, až na některé výjimky stanovené zákonem. Obce, kde se rada obce nevolí jsou ty, kde počet členů zastupitelstva je menší než 15. Je-li celá rada obce odvolána a zatím není zvolena nová rada obce, pravomoc je vykonávána dosavadní radou obce až do doby, kdy bude zvolena nová rada obce. Pokud by došlo k odvolání nebo vzdání se funkce starosty či místostarosty, není ani členem rady obce. Pokud by došlo k poklesu členů rady obce pod 5 a nebylo by doplněno na zastupitelstvu obce, převezme pravomoc rady obce zastupitelstvo.

Scházení rady obce není veřejné a je svolané starostou pouze dle potřeby. Během schůze rady je pořizován zápis o průběhu stejně jako u zasedání zastupitelstva. Zápis ze schůze podepisuje starosta spolu s místostarostou či místostarosty nebo jinými radními. V zápise stejně jako v zápise ze zasedání zastupitelstva se uvede počet přítomných členů rady, schválený program schůze, přijatá usnesení, průběh a výsledek hlasování. Zápis je nutné pořídit do 7 dnů ode dne zasedání rady obce, je uložen opět na obecním úřadě k nahlédnutí pro členy zastupitelstva, nikoliv pro veřejnost. Podle zákona o svobodném přístupu k informacím by měl být tento zápis přístupný komukoliv. (Koudelka, 2007).

Usnesení rady obce je možné v případě, že je přítomna více než polovina členů rady. K platnému rozhodnutí dojde souhlasem více než poloviny členů rady.

Činnosti, které vykonává rada obce:

- Připravuje návrhy pro zasedání a jednání zastupitelstva obce
- Zabezpečuje hospodaření obce podle předem schváleného rozpočtu
- Provádí rozpočtová opatření v rozsahu, které stanovilo zastupitelstvo
- Plní úkoly zakladatele nebo zřizovatele vůči právnickým a organizačním složkám obce
- Vydává nařízení obce
- Rozhoduje o uzavírání nájemních smluv

- Stanovuje pravidla pro přijímání a vyřizování petic
- Plní úkoly, které jsou stanovené zvláštním zákonem – např. rozhodování o námitkách spojených při zadávání veřejných zakázkách

3.3.3 Starosta, místostarosta

Osoba, která navenek zastupuje celou obec se nazývá starosta. Je nejviditelnějším obecním orgánem, ale jelikož nemá povahu statutárního orgánu, řadí se do orgánu bez pravomocí. Právě díky tomu, že není statutárním orgánem, vyžadují některé úkony schválení zastupitelstvem nebo radou. Rozhodnout a činit může až po odsouhlasení na zasedání zastupitelstva či rady obce. Pokud by rozhodl a činil bez zastupitelů nebo členů rady, je jednání neplatné a dopouští se občanskoprávní i trestněprávní odpovědnosti. Starostu, včetně jeho zástupce, což znamená jednoho místostarosty či více místostarostů, volí do funkce zastupitelstvo absolutní většinou všech zastupitelů v obci. Starosta i místostarosta musí splňovat kritérium, které se týká České státní příslušnosti. Oba musí být občanem České republiky. Pravomocemi starosty spolu se souhlasem ředitele krajského úřadu jsou jmenování a odvolání tajemníka obecního úřadu. Jedná se o tajemníka, který zabezpečuje výkon přenesené působnosti, ale v dané obci nepůsobí.

Mezi nejsilnější kompetence starosty patří svolávání a řízení zasedání zastupitelstva. Místostarosta zastupuje starostu. (Balík, 2009)

Mezi kompetence starosty patří:

- svolávání a řízení zastupitelstva
- Spolu s místostarostou/místostarosty podepisuje právní předpisy pro danou obec
- Pokud si starosta myslí, že je výkon obecní rady nesprávný, pozastaví jej
- Jmenování a odvolávání tajemníka
- Nese odpovědnost za informování veřejnosti o činnostech obce
- Zřizuje v případech, které stanovuje zákon, zvláštní orgány, přestože nejsou součástí obecního úřadu. K této činnosti patří i jmenování a odvolávání jejich členů

3.3.4 Obecní úřad

V čele obecního úřadu je starosta, místostarosta či více místostarostů, tajemník obecního úřadu a zaměstnanci obecního úřadu. Pokud obec nemá žádné zaměstnance, kteří spadají pod obecní úřad, v zastoupení obecního úřadu je pouze starosta nebo místostarosta.

Hlavní funkcí OÚ jako samosprávné jednotky je plnění úkolů, které ukládá zastupitelstvo obce. Spolupracuje také s výbory a komisemi. V obcích, kde se nachází pověřený obecní úřad a v obcích s rozšířenou působností, musí být zřízena funkce tajemníka. Podle zákona č. 367/1990 Sb. to byla povinnost všech městských obcí a městských částí (Balík, 2009)

Tajemník zodpovídá starostovi za plnění úkolů OÚ. Pokud obec nemá zřízenou funkci tajemníka, má tyto kompetence starosta.

Mezi funkce tajemníka patří:

- Plnění úkolů, které mu uloží zastupitelstvo, rada obce či starosta
- Stanovení platů všem zaměstnancům obce, které jsou zařazeny do OÚ
- Účastnit se schůzí rady obce a zastupitelstva obce

Tajemník může být členem politických stran a hnutí, ale nesmí vykonávat žádnou funkci.

3.3.5 Výbory a komise

Jako prvním výborem jsou výbory, které může zřídit zastupitelstvo. V kompetenci rady obce je také zřizování svých orgánů, mezi ně patří komise. Povinností každého zastupitelstva je zřídit dva orgány, orgán finanční a kontrolní. V obci, kde žije více než 10 % občanů jiné národnosti než české, musí povinně zastupitelstvo zřídit výbor pro národnostní menšiny. Počet členů výborů musí být lichý. Kontrolní a finanční výbor se skládá nejméně ze tří členů. Schází se podle potřeby a vyhotovení je usneseno písemně. Usnesení musí podepsat předseda výboru a je platné, pokud s ním vyslovila souhlas více než polovina členů. Členem těchto orgánů nemůže být starosta, místostarosta ani tajemník, ale ani osoby, které zabezpečují účetní a rozpočtové práce. (Čmejrek, 2008)

Hlavním úkolem finančního výboru je provádět kontrolu hospodaření příslušné obce s majetkem a finančními prostředky. Zastupitelstvo obce ho pověřuje úkoly, které tento orgán musí plnit.

Kontrolní orgán kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a pokud v obci je rada, tak i rady obce. Dále kontroluje, zda obec a ostatní orgány dbají na právní předpisy. A stejně tak plní i jiné kontrolní orgány, jimž byl pověřen od zastupitelstva.

Některé obce mají i osadní výbor, který se zaměřuje na rozvoj obce.

Rada obce vybírá členy komise. Předsedou komise může být osoba, která prokázala zvláštní odbornou způsobilost. Do roku 2000 existovaly pouze komise. (Balík, 2009)

3.4 Hospodaření obce

Mezi nejdůležitější nástroje finančního řízení, v podstatě tím nejhlavnějším každé obce, je územní rozpočet. Územní rozpočet slouží především k realizaci ekonomického a sociálního rozvoje, provádí financování politických programů. Prosazuje zájmy obyvatel, kteří žijí v dané obci. Hospodaření každé obce závisí na struktuře majetku, daních a dotacích obce. Nejdůležitějším prvkem, který ovlivňuje kvalitu územního rozpočtu je potenciál ekonomický pro konkrétní území.

Rozpočtem obce se rozumí finanční plán hospodaření příslušné obce, v daném rozpočtovém roce. Každá obec by se měla svým rozpočtem řídit, a to z důvodu, že rozpočet řídí financování všech činností daného samosprávného celku. Je nástrojem veřejné politiky, protože veřejné statky se zajišťují právě prostřednictvím rozpočtu. Rozpočet má 3 základní funkce: První funkcí rozpočtu je alokační funkce, což znamená, že potřeby obce spolu se zajišťováním veřejných statků jsou financovány z finančních prostředků rozpočtu obce. Druhou funkcí je funkce redistribuční, což znamená, že finanční prostředky, jejichž část je přerozdělována, jdou z rozpočtu regionu do rozpočtu obcí a mohou ovlivnit rovnoměrný ekonomický a sociální rozvoj příslušné obce. Poslední je stabilizační funkce, která svými činnostmi ovlivňuje na příslušném území kvalitu života, především růstem ekonomického potenciálu. Mezi nejznámější příklad patří vybudování technické infrastruktury v obci.

Rozpočet při sestavování by měl být vyrovnaný. V případech, kdy příjmy jsou určeny k využívání v příštím období, nebo jsou určeny ke splácení jistin úvěru minulých let, jedná se o rozpočet přebytkový. Schodkový rozpočet se schvaluje většinou jen v případech, kdy schodek je možné uhradit finančními prostředky minulých let nebo úvěrem, ... Obec může svůj rozpočet sestavit kvalitně pouze za předpokladu, že zná vazby ke státnímu rozpočtu v konkrétním roce. Dále musí znát očekávaný vývoj hospodaření územních rozpočtů. Musí znát všechny daňové předpisy. A v poslední řadě by měla vědět jakou dotaci a výši dotace, kterou v příslušném roce chce získat. Mezi orgány, které se podílejí na sestavování rozpočtu obce patří: obecní úřad, finanční výbor a zastupitelstvo. Mezi orgány, které projednávají rozpočet obce, patří rada obce a zastupitelstvo. Schvalování rozpočtu má v kompetenci pouze zastupitelstvo. Povinnost každé obce je zveřejnit návrh rozpočtu obce. Měla by tak učinit nejméně 15 dní před projednáváním na zastupitelstvu. Schválený rozpočet musí obec

zveřejnit do 30 dnů od jeho schválení na internetových stránkách obce, kde uvede informaci pro veřejnost, kde je rozpočet obce k nahlédnutí.

V každém rozpočtu obce musí být zaznamenány příjmy, výdaje a veškeré peněžní operace, s tím souvisí i tvorba a využití peněžních fondů. Pokud by došlo k činnosti obce, ve které se obec podílí na realizaci projektu, který je spolufinancován prostřednictvím rozpočtu Evropské unie, musí rozpočet obce na příslušný kalendářní rok obsahovat objem finančních prostředků, které jsou určeny na spolufinancování projektu z Evropské unie.

Příjmy rozpočtu obce se dělí dle ekonomických a právnických vlastností celkem do 6 skupin: První skupinu tvoří příjmy, vyplývající z vlastnických majetkových práv a hospodářských činností právnických osob, které obec založila. Druhou skupinou jsou příjmy z vlastní správní činnosti, kterou tvoří správní poplatky a pokuty. Mezi třetí skupinu řadíme výnosy a podíly na daních, a to podle zákona č. 243/2000 Sb. Zákona o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. Čtvrtou skupinu tvoří dotace ze státních fondů, státních rozpočtů a dotace z kraje. Pátou tvoří podíly na příjmech u poplatků, odvodů a pokut. Poslední skupinu tvoří přijaté peněžní prostředky a dary.

Výdaje rozpočtu obce tvoří sedm skupin. První skupina výdajů slouží na úhradu vlastní činnosti obce, které jsou spojené s péčí o majetek obce. Druhá skupina je spojená se zajištěním výkonu státní správy, a to v přenesené působnosti. Třetí skupinu tvoří závazky obce, které vyplývají ze smluvních vztahů. Mezi čtvrtou skupinu patří závazky, které byly přijaty v rámci spolupráce s jinými obcemi. Pátou skupinu tvoří výdaje, sloužící na úhradu výdajů, které vznikly rozhodnutím obce jakož to zřizovatele a zakladatele organizací a právnických osob v obci. Šestá skupina slouží na úhradu úroků ze všech přijatých půjček a úvěrů, patří sem také výdaje na emise vlastních dluhopisů. Poslední skupinou jsou výdaje na veřejně prospěšnou činnost, mezi ně patří dotace, dary a v neposlední řadě příspěvky na sociální účely.

Příjmy a výdaje v rozpočtu každé obce se dále dělí na druhového, odvětvového, konsolidačního, zdrojového, transferového charakteru. Mezi druhové příjmy patří např. přijaté poplatky občanů. Druhové výdaje jsou např. běžné obecní výdaje a kapitálové výdaje. Odvětvové příjmy a výdaje jsou ty, které jsou rozděleny podle rozpočtových skupin, oddílů, pododdílů a paragrafů. Konsolidační jsou řazeny podle konsolidací. Zdrojové příjmy i výdaje se ještě dělí na: podkladové, prostorové (tuzemské a zahraniční), nástrojové (např. fondy).

Poslední skupinou jsou transferové příjmy a výdaje jsou členěny podle hlediska účelu transferu.

Časový harmonogram sestavení rozpočtu:

Jako první je sestavení střednědobého výhledu rozpočtu. Kdykoliv během roku by měl být sestavený střednědobý výhled rozpočtu, který slouží pro finanční plánování rozvoje hospodaření dané obce. Tento výhled je střednědobého charakteru. Obsahuje veškeré ukazatele, mezi které patří: celkové příjmy, výdaje, pohledávky a závazky o dlouhodobě realizovaných záměrech. Sestavení, projednání, schválení spolu se zveřejněním by mělo proběhnout od září do listopadu předcházejícího roku. Následuje sestavení pravidel rozpočtového provizoria, který by měl být sestaven v listopadu až v prosinci také předcházejícího roku. Během roku, většinou každé čtvrtletí by měla být prováděna rozpočtová opatření. Jako poslední je sestavení, projednání, schválení a zveřejnění závěrečného účtu, které by mělo být nejpozději do konce června následujícího roku.

Závěrečný účet je souhrn veškerých údajů o ročním hospodaření dané obce za uplynulý kalendářní rok. Obsahuje údaje o tom, jak obec plnila rozpočet příjmů a výdajů, který byl stanovený podle rozpočtové skladby. Obsahem jsou dále údaje o hospodaření dané obce s majetkem, údaje o všech finančních operacích, včetně tvorby a využití fondů. Dále součástí závěrečného účtu je vyúčtování vztahu obce ke státnímu rozpočtu, rozpočtu krajů, obcí i státním fondům, Národnímu fondu. Závěrečný účet musí obsahovat i zprávu o přezkoumání hospodaření příslušné obce za uplynulý kalendářní rok.

Kontrola plnění rozpočtu obce:

Orgány obce zodpovídají za plnění rozpočtu obce. Úkolem orgánů obce je kontrola plnění rozpočtu a předkládání zpráv o plnění. Měli by najít vhodná a účinná opatření, která v případě výskytu negativních vlivů v rozpočtovém hospodaření by negativní působení odstranila. Zastupitelstvo obce je povinné zřídit své kontrolní orgány, který mi jsou finanční a kontrolní výbor. Kontrola těmito orgány je zařazena do třech úrovní. Jako první je kontrola předběžná, která je spojena s kontrolními činnostmi před schválením závazků. Úkolem této funkce je zajistit, aby nedošlo k nezajištění rozpočtového krytí předpokládaného výdaje. Další je kontrola průběžná, která se zaměřuje hlavně na to, zda se dodržují veškeré stanovené podmínky a postupy při uskutečňování, vyúčtování všech operací, které byly již schváleny. Poslední a velice důležitou kontrolou je kontrola následná. Součástí této kontroly je analýza údajů o ročním hospodaření a plnění rozpočtu obce. Probíhá na konci každého kalendářního roku.

Metody sestavování rozpočtu

Česká republika má pro sestavování rozpočtu obce několik variant metod. K sestavení rozpočtu používají většinou obce více metod. Mezi ty nejznámější patří:

- 1) Přírůstková (indexová) metoda – založena na rozpočtu uplynulého roku
- 2) metoda fixně stanoveného rozpočtu – vychází z pevně stanovené částky, která byla určena pro provoz organizace
- 3) metoda nulového základu – činnosti jsou seřazeny dle důležitosti
- 4) metoda rozpočtování dle výsledku – porovnání, zda využití rozpočtu bylo hospodárné a efektivní
- 5) metoda programového rozpočtování – rozpočet se tvoří podle účelnosti, ale netvoří se ani podle organizační struktury a ani podle odpovědnosti za jednotlivé kapitoly
- 6) metody participativního rozpočtování – občané obce mají možnost se zapojit do rozhodování o rozvoji obce

3.5 Městys

Pro kategorii městys není žádné zákonné kritérium. Městysem se může stát obec, která má na to historický nárok. Jedná se o obec, která měla oprávnění užívat označení městys nebo město před dnem 17.května roku 1954 a může být městysem nebo městem, pokud požádá předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda Poslanecké sněmovny na žádost obce stanoví a zároveň určí den, od kterého se obec stává městysem. Městysem se může stát obec i bez historické tradice. V roce 2006 se totiž vrátila kategorie městys spolu s novelou zákona o obcích do české komunální politiky. Kdybychom měli městys charakterizovat obecně, jednalo by se o typ obcí, který stojí velikostně a významově mezi městem a vsí. Dříve městys měl právo na rozdíl od vsí pořádat týdenní a dobytčí trhy. Na rozdíl od městyse, který nemá žádné zákonné kritérium, je zákonnou podmínkou pro navýšení na město, alespoň 3 000 obyvatel. (Čmejrek 2008)

4 Analytická část práce

4.1 Městys Cerhenice

První písemná zmínka o Cerhenicích se objevila v roce 1295. Jméno Cerhenice mělo původně tvar Crhynice, tedy ves lidí Crhyňových. Crha bylo domáckým tvarem osobního jména Cyril. Postupem času se název měnil, jako Cerhenice, který se užívá dodnes. V soupise poddaných podle víry z roku 1651 uvádí Vilém Štřela z Rokyc na cerhenickém panství sto dvacet osob, děti nebyly zapisovány. V roce 1718 lehlo celé městečko popelem. Stavba nového cerhenického zámku a dalších staveb začala v roce 1791. V té době vydal Josef II. toleranční patent o náboženské snášenlivosti, a tak se svobodně přihlásilo k evangelické církvi šest obyvatel s rodinami. V roce 1880 měly Cerhenice při sčítání lidu 1 295 obyvatel, z toho Cerhýnky 419 a Radimek 71. Cerhýnky a Radimek jsou součástí Cerhenic dodnes. Do konce devatenáctého století jezdily parní lokomotivy přes Cerhenice z Olomouce až do Prahy. V září 1912 se rozhodovalo o zavedení elektřiny do obce, přípojky elektřiny pro osvětlení byly instalovány 3.dubna 1914. V červnu 1914 byl v Sarajevu spáchán atentát na arcivévodu Františka Ferdinanda. Rakousko-Uhersko vyhlásilo Srbsku válku. Většina mužů byla odvedena. Válka trvala čtyři roky. Konec války znamenal rozpad rakouského mocnářství. 28.října 1918 vznikl samostatný Československý stát. V Cerhenicích byla dostavěna škola i budova tělovýchovné jednoty Sokol. (Ditrych, 2006)

Cerhenice se staly městysem v roce 2007, a to právě díky historickému nároku. Městys Cerhenice leží ve Středočeském kraji v okrese Kolín, ve vzdálenosti cca 10 km od města Kolína. Městys leží v nadmořské výšce 209 m n. m. Rozkládá se na ploše 1063 ha. Počet obyvatel ke dni 1.1.2021 je 1749 obyvatel. Díky své rozloze a také počtu obyvatel patří Cerhenice k větším obcím na území okresu Kolín. Do městyse dojíždí lidé kvůli zaměstnání i službám. V městyse je škola, školka, pečovatelský dům, Česká pošta, potraviny, restaurační zařízení a mnoho dalších subjektů, které potřebují zaměstnance. Tito pracovníci jsou z velké části z okolních obcí. V obci nalezneme také autobusové stanice a železniční stanici. Železniční stanice Cerhenice leží na hlavním koridoru Brno – Praha. Je důležitým spojením jak pro rezidenty, tak i pro nerezidenty. Z Cerhenic v pracovní dny vyjíždí 62 spojů za den. Autobusová doprava v Cerhenicích je také rozsáhlá. Z Cerhenic denně vyjede 21 autobusových spojů. Cílovými destinacemi autobusů z Cerhenic jsou města Kolín, Pečky a také nedaleké lázeňské město Poděbrady.

Tabulka 2 - Vývoj počtu obyvatel

Počet obyvatel ke dni:	Celkem
1.1.2020	1 749
1.1.2019	1 700
1.1.2018	1 685
1.1.2017	1 667
1.1.2016	1 668
1.1.2015	1 656
1.1.2014	1 666

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

4.1.1 Rozvoj Cerhenice

Městys Cerhenice se neustále rozvíjí. Od roku 2008 v městysu proběhla řada rekonstrukcí organizací nebo budov, které patří k obci. Mezi ty největší patří rekonstrukce fotbalového hřiště a celková rekonstrukce základní školy. Proběhla i řada nových výstaveb, mezi ně se řadí např. vybudování nové, větší a modernější mateřské školy, enviromentálního centra, kde se pořádají různé besedy. Aby Cerhenice zaujaly návštěvníky bylo zde vybudováno i velké Keltské hřiště s rozhlednou a bludištěm, které se nachází za nově vybudovanou mateřskou školou. Nedaleko Keltského hřiště, můžeme navštívit rozhlednu, ze které uvidíme do krajin okolo Cerhenic. V Cerhýnkách, které patří k Cerhenicím, byl vybudován nový spolkový dům. Podle pana starosty PhDr. Bc. Marka Semeráda, MBA zabere jeden projekt spoustu času, a proto jsem se rozhodla, že zde jeden projekt popíši podle studie proveditelnosti konkrétně.

Pro bakalářskou práci byl vybrán projekt, který se týká rozvoje Cerhenic a je aktuální, protože byl dokončen v roce 2021. Jedná se o vybudování nového parkovacího domu v Cerhenicích.

Projekt byl realizován na území městysu Cerhenice, konkrétně na místě, které se nevyužívalo. Jedná se o průmyslový objekt, který sloužil dříve jako výrobní budova a sklad cukrovaru. S vybudováním parkovacího domu souvisely i úpravy okolních pozemků, vybudování příjezdové komunikace k parkovacímu domu atd... Cílovou skupinu projektu tvoří obyvatelé Cerhenic, kteří apelovali na městys, aby rozšířil místa pro parkování. Většina obyvatel totiž parkovala na přilehlých komunikacích. Další cílovou skupinou jsou návštěvníci městysu, protože v městysu nalezneme také nově vybudované environmentální centrum, velké Keltské hřiště, rozhledny. Patří sem také lidé, kteří dojíždějí do Cerhenic za prací. A v neposlední řadě jsou to uživatelé veřejné dopravy, protože parkovací dům stojí cca 150 m od železniční stanice. Jelikož jsou Cerhenice poměrně rozlehlé, tuto možnost využívají nejen občané okolních vesnic, kteří zaparkují své auto v parkovacím domě a dále pokračují veřejnou dopravou, ale také i obyvatelé Cerhenic, pro které není železniční stanice blízko. Parkovací dům splňuje definici záchytného parkoviště se systémem P+R i K+R. V parkovacím domě je vybudováno jedno místo typu Kiss and Ride, které je určeno pro chvilkové zastavení a vysazení spolujezdce za účelem dalšího využití veřejné dopravy. Parkoviště je přístupné nejen pro obyvatele, ale pro všechny, kteří městys navštěvují, ať už za účelem dalšího cestování veřejnou dopravou nebo pouze návštěvou Cerhenic. Projekt byl specializován i na osoby s omezenou schopností pohybu. Parkovací dům byl navržen bezbariérově a obsahuje 3 parkovací stání pro osoby s ZTP. Z parkovacího domu vede bezbariérový chodník přímo k železniční stanici. Nejen při přípravě staveniště, ale také i při samotné realizaci byl brán potaz na životní prostředí a na veřejné zdraví všech. Výstavba ani používání hotového objektu nemá žádný negativní dopad na životní prostředí či zdraví všech obyvatel.

Zde jsem přepracovala studii proveditelnosti, která byla provedena před zahájením celého projektu. Najdeme v ní popis cílů projektů

Popis cílů projektu:

1. Vybudování nového parkovacího domu v Cerhenicích

Objekt bývalého cukrovaru bude přestavěn na parkovací dům a tím se vyřeší absence parkovacích míst v městysu

2. Zvýšení kapacit parkovacích stání v obci

Bude vybudováno celkem 56 parkovacích stání pro osobní automobily, 30 stánek pro jízdní kola, 5 parkovacích stání pro motocykly, 3 parkovací stání pro ZTP a 1 stání K+R (krátkodobá zastavení). Vně areálu objektu budou umístěna i 3 místa pro vozidla s pohonem na lpg a cng. V celkovém součtu bude mít parkovací dům 98 parkovacích míst pro různé druhy dopravních prostředků.

3. Přispění ke zkvalitnění cestování s různými druhy dopravy

Objekt budoucího parkovacího domu se nachází v blízkosti autobusové zastávky i železniční stanice. Železniční stanice bude propojena s parkovacím domem bezbariérovým chodníkem ve vzdálenosti do 150 m. Lidé za prací nebo volnočasovými aktivitami zaparkují auto v parkovacím domě a mohou pokračovat autobusovou či železniční dopravou.

4. Podpora osob s omezenou schopností pohybu

Parkovací dům byl navržen bezbariérově a obsahuje 3 parkovací stání pro osoby ZTP. Nejen chodník k železniční stanici je bezbariérový, ale většina chodníku v obci také.

5. Zvýšení bezpečnosti v daném území

Většina parkovacích míst v daném území byla především v pracovní dny obsazena, a to nejen občany Cerhenic, ale také lidmi z okolních obcí a měst. Lidé parkovali své automobily na přilehlých komunikacích, což vede ke zvýšení nepřehlednosti na daných komunikacích a tím i ke zvýšení nebezpečí pro všechny účastníky provozu. Realizace projektu tento problém eliminovala.

6. Využití chátrajícího objektu k zatraktivnění vjemu celého městysu

Areál bývalého cukrovaru je veliký objekt, který byl nevyužívaný a pouze chátral. Využití tohoto objektu je efektivní, protože se nestavělo na zelené louce a zároveň je parkovací dům v centru všeho dění. Výsledný parkovací dům je moderní vzhledem k vybavení moderními technologiemi a tím se zvyšuje atraktivita celého městysu

Problémy, které má realizace projektu vyřešit

1. Nedostatečná kapacita parkovacích stání v městysu

Městys provedl analýzu a zjistil, že v určité době je v přilehlých ulicích zaparkováno 52 automobilů a všechny odstavné plochy k parkování jsou zcela zaplněné. Řada obyvatel parkuje i na místech, která nejsou vůbec určena pro parkování automobilů.

2. Bezpečnost v daném území

Právě díky nedostatečným kapacitám pro parkování v blízkosti řešené lokality nechávají lidé svá vozidla na přilehlých komunikacích, které se díky tomu stávají nepřehlednými a zvyšuje se tím nebezpečí pro všechny účastníky provozu. Ulice nebudou díky projektu tolik zatíženy odstavenými vozidly a stanou se tak mnohem přehlednějšími a bezpečnějšími a sníží se tím i riziko plynulosti dopravy.

3. Nedostatečná podpora osob s omezenou schopností pohybu při využívání více forem dopravy

Městys pravidelně investuje velké množství finančních prostředků do modernizace svého území a zpřístupnění všeho a všem. Lidé s omezenou schopností pohybu to nemají v dotčené lokalitě vůbec jednoduché. Pokud svá vozidla zaparkují v jedné z přilehlých komunikací, musejí se potýkat s problémem vystupování z automobilu. Tento proces je nebezpečný pro více účastníků provozu. Navíc pro tento typ lidí je tato situace velmi nepříjemná a stresující. Realizací projektu dojde k vybudování 3 parkovacích míst pro ZTP. Na těchto místech mohou v klidu zaparkovat a bez problémů vystoupit.

Popis jednotlivých aktivit projektu:

1. Vybudování parkovacího domu

Původní objekt bývalého cukrovaru má tři nadzemní podlaží. Realizací projektu dojde ke snížení na dvě nadzemní podlaží. V prvním nadzemním podlaží bude k dispozici 15 míst pro automobily, 3 místa pro osoby ZTP, 1 místo K+R, 5 míst pro motocykly a 30 stojanů pro jízdní kola. Ve druhém nadzemním podlaží budou pouze parkovací místa pro automobily s počtem 41. Vně objektu budou umístěna i 3 místa pro vozidla s pohonem na lpg a cng. Součástí realizace budou bourací práce, položení železobetonových pasů, vybudování svislých konstrukcí, vodorovných nosných konstrukcí, vyplňování otvorů. Objekt bude nově zastřešen sedlovou střechou, vnitřní podlahy budou z betonu a je navrženo také potřebné větrání prostoru.

2. Vybudování bezbariérového chodníku, který bude propojovat parkovací dům se železniční stanicí

Bude vybudován nový bezbariérový chodník o šířce 1,5m a délce nejdéle 150 m, který bude propojovat parkovací dům s místní železniční stanicí Cerhenice.

3. Úprava komunikace vedoucí k parkovacímu domu

Bude vybudováno celkem 154,5 m obousměrné komunikace, vedoucí k parkovacímu domu. Podél komunikace povede i nově vybudovaný bezbariérový chodník. Tato investice je zcela nutná, jelikož je zde neudržovaná prašná cesta.

4. Oplocení objektu

Původní areál byl uzavřen, po realizaci bude zcela přístupný lidem, ale objekt bude částečně oplocen drátěným plotem. Oplocení je za účelem zvyšování bezpečnosti.

5. Vybudování nové elektro přípojky

Původní objekt byl na elektrické rozvody, které nejsou funkční, a proto bude vybudována nová elektro přípojka dle stanovených podmínek ČEZ.

6. Veřejné osvětlení podél nového bezbariérového chodníku

Podél nově vybudovaného bezbariérového chodníku bude vybudováno veřejné osvětlení. Je nezbytné k bezpečnosti chodců, protože parkovací dům bude přístupný od 0:00 do 24:00.

7. Úprava veřejné zeleně v blízkosti parkovacího domu

Součástí projektu je úprava zelení v okolí parkovacího domu, která zahrnuje zatravnění a výsadbu zeleně. Na samotném objektu bude provedena nosná lanková konstrukce, která slouží k uchycení zeleně.

8. Bourací práce

V rámci projektu nejprve proběhnou rozsáhlé bourací práce po celém areálu, nejedná se o demolici.

9. Dešťová kanalizace

Zde zcela chybí kanalizace, a proto současně při vybudování nové komunikace musí být vybudována zároveň splašková komunikace, která se napojí na dešťovou obecní kanalizaci. Do této stoky budou odváděny dešťové vody nejen z komunikace, ale také ze střechy parkovacího domu.

Popis realizace vedlejších aktivit projektu:

1. Zpracování projektové dokumentace

Projektovou dokumentaci by měla zpracovávat osoba, která má s podobnými projekty mnoho zkušeností. Náklady na vypracování projektové dokumentace pro stavební povolení budou započítány jako součástí uznatelných nákladů projektu.

2. Výkup nemovitostí

Objekt bývalého cukrovaru nepatří k majetku žadatele, v tomto případě k majetku městyse Cerhenic, bude žadatelem odkoupen na základě smlouvy o smlouvě budoucí. Na objekt byla stanovena kupní cen a vypracován znalecký posudek.

3. Provádění inženýrských činností ve výstavbě

Časový harmonogram realizace:

Prvním krokem žadatele bylo uzavření smluvního vztahu na zpracování studie proveditelnosti, dalším krokem byla smlouva na zpracování projektové dokumentace a získání potřebných povolení. Podpis smlouvy proběhl 1. 6. 2017

Časový harmonogram má tři fáze, a to přípravnou fázi, realizační fázi a fázi provozní.

Přípravná fáze zahrnuje:

- a) tvorbu projektové dokumentace, která by měla zahrnovat všechny nezbytné studie a vyjádření dotčených subjektů (červen 2017–září 2017)
- b) tvorbu studie proveditelnosti a žádost městyse o dotaci (srpen 2017–září 2017)
- c) vydání územního rozhodnutí (září 2017)
- d) žádost o stavební povolení (září 2017)
- e) vydání stavebního povolení (listopad 2017)

V rámci projektu byly podány dvě žádosti na stavební povolení. 1. žádost o stavební povolení podal městys Cerhenice zastoupený AZ PROJECT spol. s.r.o., dne 26. 9. 2017 na Městský úřad v Pečkách, Odbor výstavby, zemědělství, životního prostředí a dopravy. Předpokládané datum, kdy bude vydáno pravomocné stavební povolení je měsíc listopad 2017. Stavební povolení se týká odstraňovaných stavebních objektů, výstavby parkovacího domu, chodníku, komunikace, oplocení, elektro přípojky, veřejného osvětlení a v neposlední řadě zahradní a krajinářské úpravy = úprava zeleně

2. žádost o stavební povolení podal městys Cerhenice zastoupený AZ PROJECT spol. s.r.o., dne 25. 9. 2017 na Městský úřad Kolín, Odbor životního prostředí a zemědělství.

Předpokládané datum, kdy bude vydáno pravomocné stavební povolení je na měsíc listopad 2017. Stavební povolení se týká výstavby dešťové kanalizace.

- f) výběrové řízení na zhotovitele stavby (listopad 2017–leden 2018)

Realizační fáze:

- a) podpis právního aktu mezi žadatelem a IROPEM (únor 2018–březen 2018)
- b) předání objektu (staveniště) zhotoviteli (březen 2018–duben 2018)
- c) zahájení výstavby (duben 2018–květen 2018)
- d) zabezpečení výstavby (duben/květen 2018–červen/červenec 2019)
- e) publicita projektu v průběhu fyzické realizace (duben 2018–červenec 2019)
- f) ukončení výstavby (červen 2019–červenec 2019)
- g) předání objektu investorovi (červen 2019–červenec 2019)
- h) kolaudace objektu (červen 2019–červenec 2019)
- i) žádost o platbu (červenec 2019–srpen 2019)
- j) zpráva o realizaci (červenec 2019–srpen 2019)
- k) proplacení finančních prostředků (srpen 2019–září 2020)

Provozní fáze:

- a) publicita projektu v době udržitelnosti (září 2019–srpen 2024)
- b) zahájení provozu (září 2019)
- c) průběžné monitorovací zprávy (září 2020, 2021, 2022, 2023, 2024)
- d) závěrečná monitorovací zpráva (září 2024)

Finanční připravenost

Finanční krytí investiční fáze předpokládá, že bude kryto z 85 % formou přímé dotace z prostředků EU, 5 % formou přímé dotace z prostředků státního rozpočtu a z 10 % bude tvořeno vlastní spoluúčastí městysu. 10 % spoluúčast městysu bude kryta z prostředků rozpočtu městysu a případným překlenovacím úvěrem. Investiční fázi by mělo krýt 90 % dotačních prostředků a 10 % prostředky městysu. Z rozpočtu městysu byla financována i předinvestiční fáze projektu, která zahrnovala přípravné práce.

Celkové náklady projektu, což znamená náklady všech tří fází časového harmonogramu, činí 59 704 084 Kč.

Tabulka 3 - Financování projektu

Prostředky Evropské Unie	85 %	50 748 471,40 Kč
Státní rozpočet	5 %	2 985 204,20 Kč
Vlastní zdroje městyse Cerhenic	10 %	5 970 408,40 Kč
Celkem	100 %	59 704 084,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Výstupy projektu:

Výstupem projektu je rekonstrukce stávajícího průmyslového objektu, který je nevyužitý a chátrá. Díky rekonstrukci přejde na nově vybudovaný parkovací dům. Součástí vybudování parkovacího domu je i úprava přístupové komunikace (z prašné cesty se vybuduje nová příjezdová komunikace k parkovacímu domu), stavba chodníku v areálu, technické vybavení (připojení na distribuční síť elektro), vybudování dešťové kanalizace a veřejného osvětlení, úprava stávajícího oplocení, které souvisí s provedením nového oplocení, a související úpravy okolních a přilehlých pozemků. Součástí rekonstrukce bude i odstranění objektu bývalé vrátnice, která tak zanikne.

4.2 Hospodaření městyse Cerhenice

4.2.1 Rozpočet pro rok 2019

V roce 2019 byly příjmy ve schváleném rozpočtu městyse Cerhenice ve výši 112 200 tisíc. Výdaje a jejich předpokládaná výše pro rok 2019 byly o 23 968 tisíc větší než u příjmů. Ve schváleném rozpočtu tak činily výdaje 136 168 tisíc. Oproti tomu skutečnost byla o něco menší u obou skupin. Skutečný rozpočet městyse Cerhenic za celý uplynulý kalendářní rok činil 68 614 tisíc u příjmů a 73 957 tisíc u výdajů. Výdaje byly o něco větší než příjmy.

Z celkových skutečných příjmů, které činily 68 614 000 bylo:

1. 34 867 000 – přijatých transferů
2. 28 471 000 - daňových příjmů
3. 5 153 000 nedaňových příjmů
4. 123 000 kapitálových příjmů

Přijaté transfery tvoří dvě skupiny. První skupinou jsou investiční přijaté transfery, které dále tvoří investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu a investiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu a tou druhou jsou neinvestiční přijaté transfery. Mezi daňové příjmy patří daně z příjmu a zisků kapitálových výnosů, daně a poplatky z vybraných činností a služeb a daně majetkové. Tyto skupiny příjmů zahrnují např. daně z právnických a fyzických osob, daně z majetku, místní poplatky z vybraných činností a služeb, správní poplatky, poplatky a odvody v rámci životního prostředí. Mezi nedaňové příjmy patří: např. příjmy z vlastní činnosti, příjmy z prodeje krátkodobého majetku... Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy patří do skupiny kapitálových příjmů.

Oproti příjmům se na celkových výdajích podílejí pouze dvě skupiny výdajů, a to výdaje kapitálové a běžné. Mezi výdaje kapitálové se řadí pořízení dlouhodobého hmotného majetku, jako jsou budovy, haly, pozemky, atd... Běžné výdaje představují platy, nákupy materiálu a služeb, neinvestiční transfery neziskovým organizacím a jim podobným organizacím, neinvestiční transfery obyvatelstvu, neinvestiční příspěvky zřízeným organizacím v městysu. Z celkových skutečných výdajů 73 957 000 tvořily: 28 478 000 kapitálové výdaje a 45 479 000 běžné výdaje.

Tabulka 4 - Rozpočet rok 2019

ROK 2019 (částky v tisíc.)			
Schválený rozpočet		Skutečnost	
Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje
112 200	136 168	68 614	73 957

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

4.2.2 Rozpočet pro rok 2020

V roce 2020 už ve schváleném rozpočtu nebyly příjmy v takové výši jako v předešlém roce. Městys příjmy ve schváleném rozpočtu oproti předešlému roku snížil. Oproti tomu obec počítala s opravdu velikými výdaji, ale skutečnost byla jiná. Výdaje v rozpočtu ke konci roku činily 95 851, což je tedy o 18 842 tisíc méně než ve schváleném rozpočtu. Rozdíly mezi příjmy a výdaji dle skutečného rozpočtu byly o něco větší než v roce 2019.

Celkové skutečné výdaje za rok 2020 byly 95 851 000. Kapitálové výdaje představovaly 68 990 000 z celkové částky a běžné výdaje představovaly zbylou část, 26 861 000.

Příjmy v rozpočtu obce za rok 2020 byly ve výši 72 595. Z toho tvořilo:

27 081 000 – daňové příjmy
 5 749 000 – příjmy nedaňové
 162 000 – kapitálové příjmy
 39 603 – přijaté transfery.

Tabulka 5 - Rozpočet rok 2020

ROK 2020 (částky v tisíc.)			
Schválený rozpočet		Skutečnost	
Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje
99 178	114 693	72 595	95 851

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

4.2.3 Rozpočet pro rok 2021

V roce 2021 zastupitelstvo schválilo rozpočet na rok 2021. Příjmy v tomto rozpočtu byly nastaveny na nejmenší příjmy za poslední 3 roky, totéž bylo i s výdaji. Příjmy skutečného rozpočtu představovaly větší část než v rozpočtu schváleném. Tento rozdíl činil 11 001 tisíc. Menší rozdíl byl u výdajů. Výdaje ve skutečném rozpočtu byly větší pouze o 8 335 tisíc než v rozpočtu schváleném.

Z celkových příjmů 74 086 000 tvořilo:

30 689 000 – daňových příjmů
 6 162 000 – příjmů nedaňových
 3 295 000 – kapitálových příjmů
 33 935 000 – přijaté transfery.

Běžné výdaje představovaly 34 282 000 z celkových 51 389 000 výdajů. Kapitálové výdaje tvořily 17 107 000.

Tabulka 6 - Rozpočet rok 2021

ROK 2021 (částky v tisíc.)			
Schválený rozpočet		Skutečnost	
Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje
63 085	43 054	74 086	51 389

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

4.2.4 Komparace rozpočtu městyse 2019, 2020, 2021

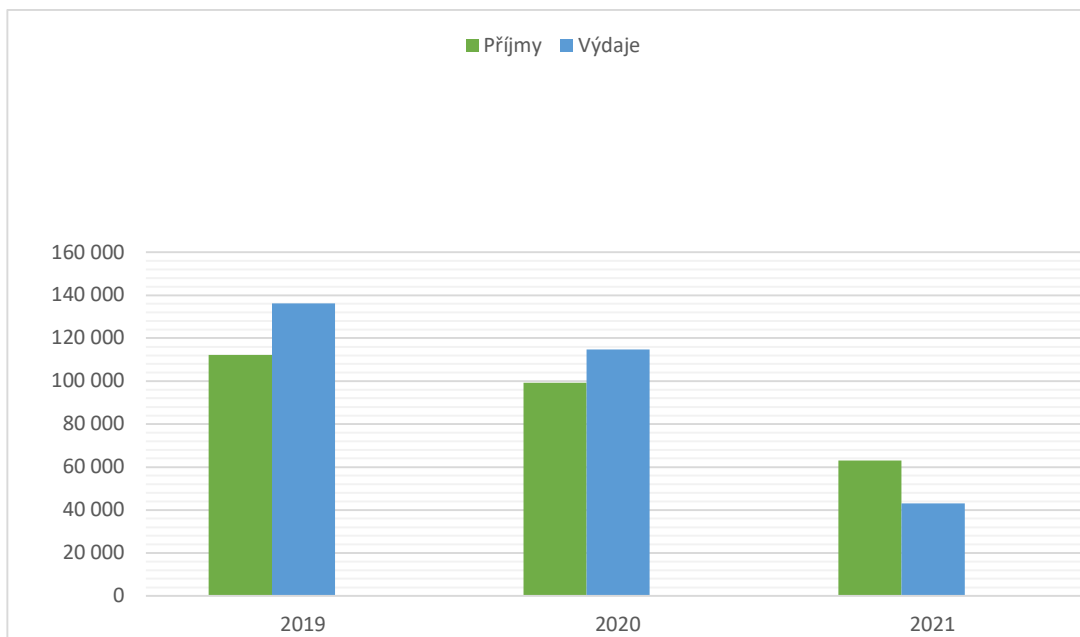
Tabulka 7 - Komparace rozpočtu 2019, 2020, 2021

Částky jsou uvedeny v tisících	Schválený rozpočet		Skutečnost		Rozdíl mezi schváleným rozpočtem a skutečností	
	Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje	Příjmy	Výdaje
ROK 2019	112 200	136 168	68 614	73 957	43 586	62 211
ROK 2020	99 178	114 693	72 595	95 851	26 583	18 842
ROK 2021	63 085	43 054	74 086	51 389	11 001	8 335

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

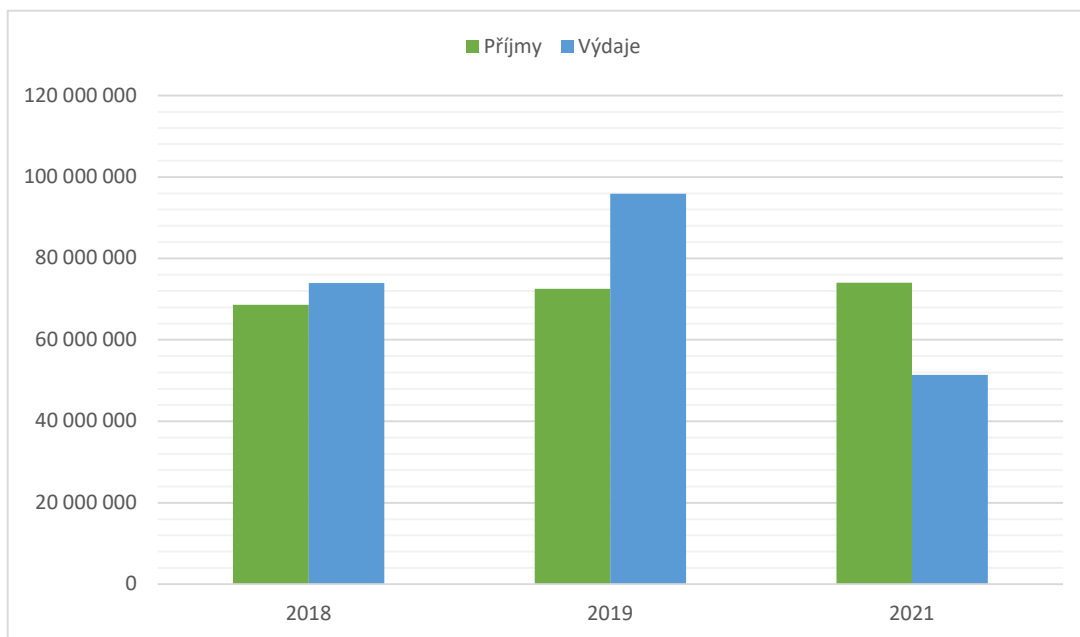
V roce 2019 byly příjmy ve schváleném rozpočtu největší z posuzovaných let. Totéž se dá říct i o výdajích. Naopak dle skutečnosti byly příjmy v tomto roce nejmenší. Větší příjmy a výdaje měl také schválený rozpočet v roce 2020. Rozdíl mezi schváleným rozpočtem a rozpočtem skutečným byl 26 583 000. O něco menší rozdíl byl u výdajů. Rok 2021 přinesl schválený rozpočet s nejmenšími částkami jak výdajů, tak příjmů. Ve skutečnosti byly příjmy i výdaje obce o něco větší. Ve skutečnosti v roce 2021 městys zaznamenal největší příjem za poslední 3 roky, ale také byly zaznamenány nejmenší výdaje. Což je pro správné hospodaření městyse dobré. Největší kapitálové výdaje z posuzovaných let byly zaznamenány v roce 2020, jejich částka byla ve výši 68 990 000. Naopak nejmenší výdaje byly také kapitálové výdaje 17 107 000 v roce 2021. Naopak největší příjmy byly v roce 2019, byly to příjmy za přijaté transfery. Což znamená, že obec v roce 2019 pravděpodobně získala dotaci, která byla větší než v letech 2020,2021.

Graf 1 - Komparace příjmů a výdajů ve schváleném rozpočtu

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

Graf 2 - Komparace příjmů a výdajů dle skutečnosti

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

4.3 Volby do zastupitelstva

4.3.1 Volby do zastupitelstva 2010

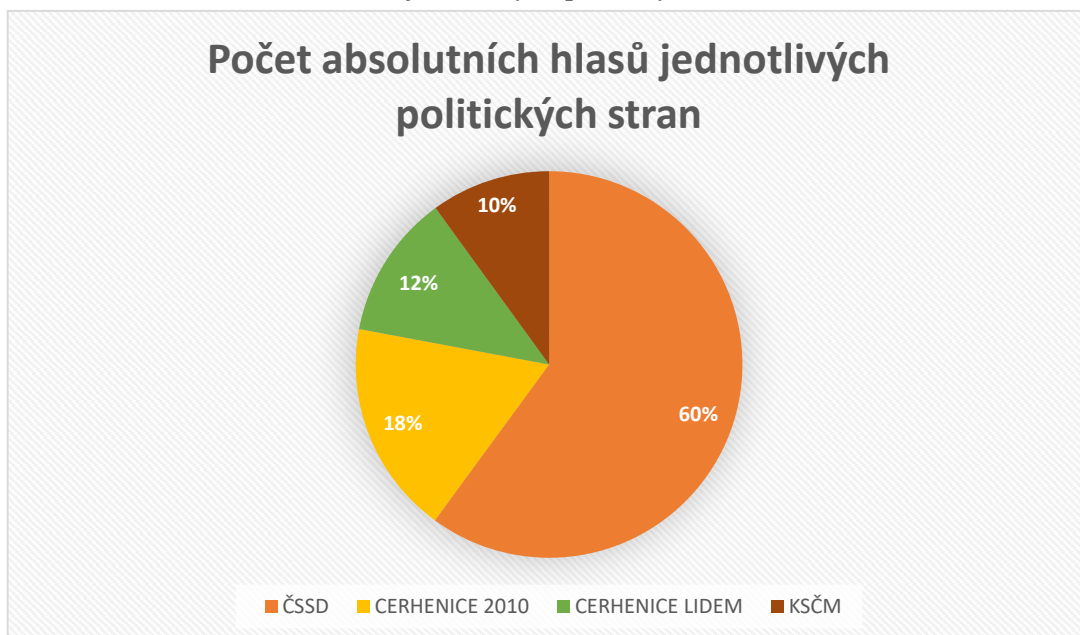
Volby do zastupitelstva městyse Cerhenice se konaly 15.-16. října v jednom volebním obvodu. V roce 2010 kandidovalo celkem 45 kandidátů. 9 kandidátů za politickou stranu ČSSD, 9 za KSMČ, 9 za ODS a 18 nezávislých kandidátů, kteří nemají vymezenou politickou příslušnost. Ze seznamu 1 316 voličů bylo odevzdáno 827 hlasovacích lístků, z nich 7 029 platných hlasů. Volební účast dosáhla 62,84 procent. Na kandidátní listině bylo registrováno pět stran. Podle absolutního počtu hlasů, byla vítězem voleb Česká strana sociálně demokratická s 3 605 hlasy, Cerhenice 10 hlasů 1 073. Stranu Cerhenice 10 tvoří nezávislí kandidáti. Občanská demokratická strana uspěla u komunálních voleb městyse Cerhenice s 1 027 hlasy. Strana Cerhenice lidem, kterou tvoří stejně jako Cerhenice 10 nezávislí kandidáti získala 725 hlasů. Komunistická strana Čech a Moravy získala 590 hlasů. Počet získaných mandátů jednotlivých stran: ČSSD-6, ODS-1, Cerhenice 10-1, Cerhenice lidem-1. Občané volili do zastupitelstva městyse celkem 9 kandidátů. Zastupitelstvo pro funkční období od roku 2010 tvořili: 2 nezávislí kandidáti, 1 zastupitel ze strany ODS a 6 zastupitelů ze strany ČSSD. Po ukončení voleb, na prvním jednání zastupitelstva byl zvolen starostou Cerhenic PhDr. Bc. Marek Semerád, MBA, který kandidoval za politickou stranu ČSSD.

Tabulka 8 - Absolutní hlasy jednotlivých politických stran v roce 2010

KOMUNÁLNÍ VOLBY 2010	
Politické strany	Abs. hlasy
ČSSD	3 605
CERHENICE 2010	1 073
ODS	1 027
CERHENICE LIDEM	725
KSČM	599

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

Graf 3 - Počet absolutních hlasů jednotlivých politických stran v roce 2010

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

Tabulka 9 - Počet mandátů jednotlivých politických stran

Komunální volby v roce 2010	
Politická strana	Počet získaných mandátů
ČSSD	6
ODS	1
CERHENICE 2010	1
CERHENICE LIDEM	1

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

4.3.2 Volby do zastupitelstva 2014

V kandidátní listině voleb 2014, které se konaly 10–11. října, byly registrovány 3 volební strany KSČM, ČSSD, SNK Cerhenice 14. V seznamu bylo zaevidováno 1 338 voličů, z nich odevzdalo 690 hlasovacích lístků. Účastnilo se 51,57 % voličů, kteří 5 623 platných hlasů. Největší absolutní počet hlasů získala 3 021 hlasů strana ČSSD. SNK Cerhenice 14 uspěla s 1 931 hlasy, KSČM obdrželo 671 hlasů. ČSSD získalo nejvyšší počet mandátů 5, Cerhenice 14 obdrželo 3 mandáty a KSČM 1. Starostou městyse Cerhenic byl

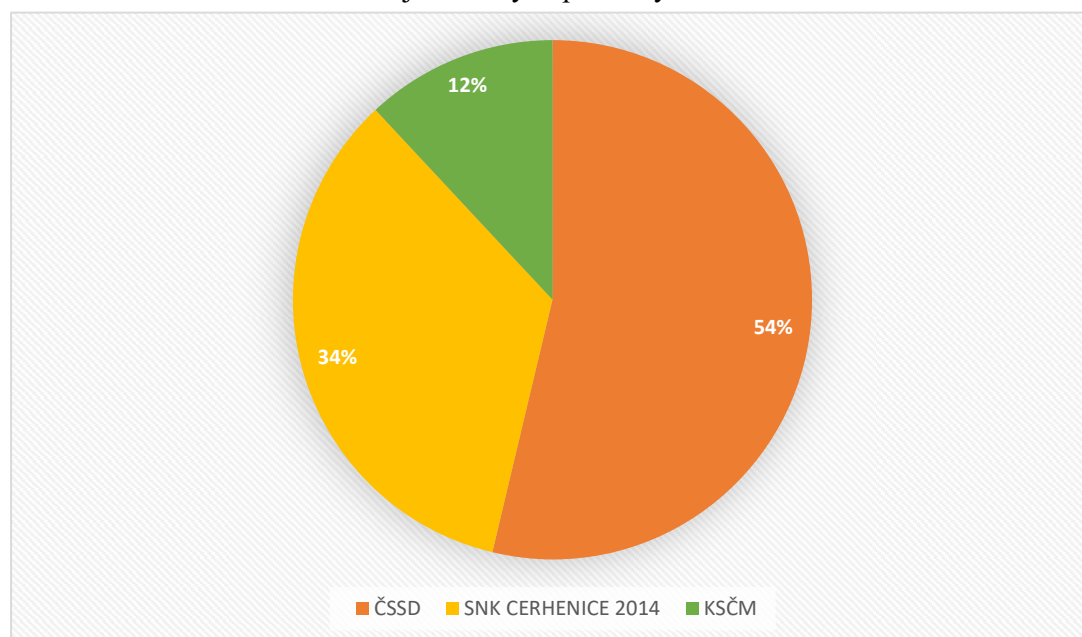
zvolen stejně jako v minulém volebním období Marek Semerád. Občané volili do zastupitelstva městyse celkem 9 kandidátů, stejně jako v komunálních volbách v roce 2010. Zastupitelstvo od roku 2014 tvořilo 5 členů ze strany ČSSD, 3 ze strany Cerhenice 14 a 1 ze strany KSČM. Celkový počet kandidátů pro komunální volby městyse činil 27 kandidátů, za stranu SNK Cerhenice 2014 kandidovalo celkem 9 občanů, stejný počet občanů kandidoval i za stranu ČSSD A KSČM.

Tabulka 10 - Absolutní hlasy jednotlivých politických stran v roce 2014

KOMUNÁLNÍ VOLBY 2014	
Politické strany	Abs. hlasy
ČSSD	3 021
SNK CERHENICE 2014	1 931
KSČM	671

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

Graf 4 - Počet absolutních hlasů jednotlivých politických stran v roce 2014

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

Tabulka 11 - Počet mandátů jednotlivých politických stran

Komunální volby v roce 2014	
Politická strana	Počet získaných mandátů
ČSSD	5
CERHENICE LIDEM	3
KSČM	1

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

4.3.3 Volby do zastupitelstva 2018

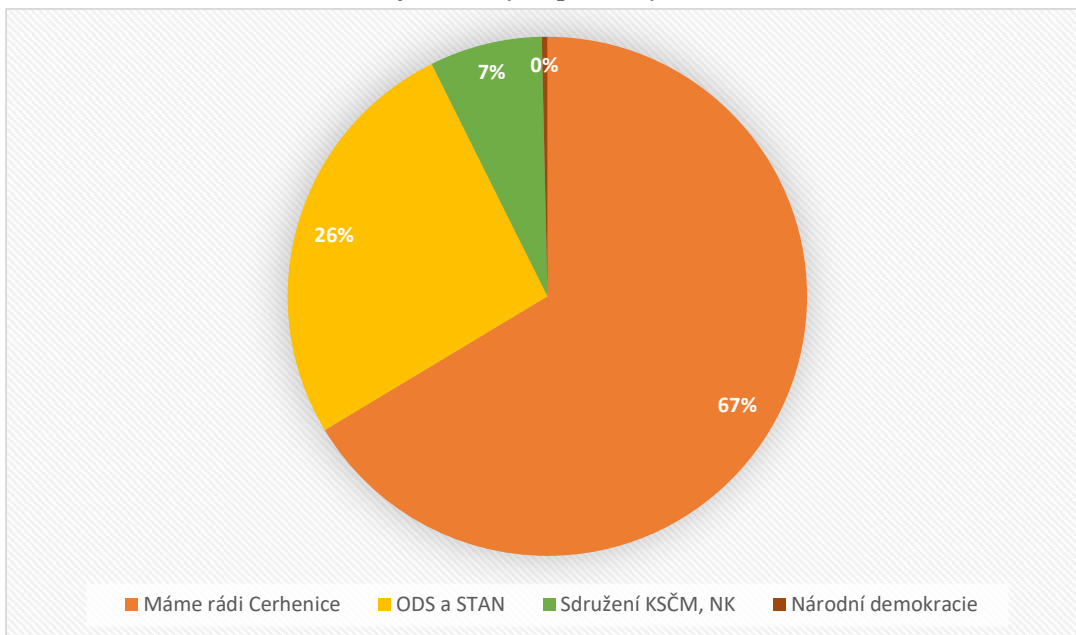
V roce 2018 se volební místnost pro volby do zastupitelstva Cerhenice otevřela od 5. do 6. října. Občané Cerhenic volili celkem 11 členů zastupitelstva. Kandidátní listina nabízela 4 strany, ODS a STAN, Máme rádi Cerhenice 18, Sdružení KSČM A NK, Národní demokracie. Celkový počet kandidátů činil 34. Strana ODS měla 11 kandidátů a stejně tak i strana nezávislých kandidátů Máme rádi Cerhenice 2018. Sdružení KSČM, NK nabízelo 11 kandidátů a strana Národní demokracie pouze 1 kandidáta. Na seznamu bylo započteno 1 338 voličů, občané odevzdali 885 hlasovacích lístků, z nich bylo započteno 9 131 platných hlasů. Volební účast byla 66,14 procent hlasů. Strana Máme rádi Cerhenice, za kterou kandidoval i starosta Marek Semerád získala 8 mandátů, ODS a STAN 3 mandáty. Máme rádi Cerhenice 18 získalo 6 061 hlasů. Do zastupitelstva obce občané volili celkem 11 kandidátů. Mezi 11 členy zastupitelstva, kteří byli zvoleni se dostali 3 členové politické strany ODS a STAN a 9 členů Máme rádi Cerhenice 18. Starostou Cerhenic se stal PhDr. Bc. Marek Semerád, MBA.

Tabulka 12- Absolutní hlasy jednotlivých politických stran v roce 2018

KOMUNÁLNÍ VOLBY 2018	
Politické strany	Abs. hlasy
Máme rádi Cerhenice	6 061
ODS a STAN	2 399
Sdružení KSČM, NK	640
Národní demokracie	31

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

Graf 5 - Počet absolutních hlasů jednotlivých politických stran v roce 2018

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

Tabulka 13 - Počet mandátů jednotlivých politických stran

Komunální volby v roce 2018	
Politická strana	Počet získaných mandátů
Máme rádi Cerhenice	8
ODS a STAN	3

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

4.3.4 Komparace voleb 2010, 2014, 2018

Nejnižší volební účast v komunálních volbách z posuzovaných tří volebních období byla v roce 2014. K volbám do zastupitelstva městyse přišlo pouze 51,57 % obyvatel Cerhenic, Cerhýnek a Radimku. Zároveň tento rok přinesl i nejnižší počet politických stran. V roce 2014 byly na seznamu kandidátní listiny pouze tři politické strany, a to Česká strana sociálně demokratická, za kterou kandidoval i starosta Marek Semerád, Komunistická strana Čech a Moravy a strana nezávislých kandidátů CERHENICE 2014. V roce 2014 byl nejnižší počet kandidátů. Přihlásilo se pouze 27 kandidátů za všechny politické strany. Nejvíce politických stran bylo na kandidátní listině v roce 2010. Bylo to celkem 5 politických stran,

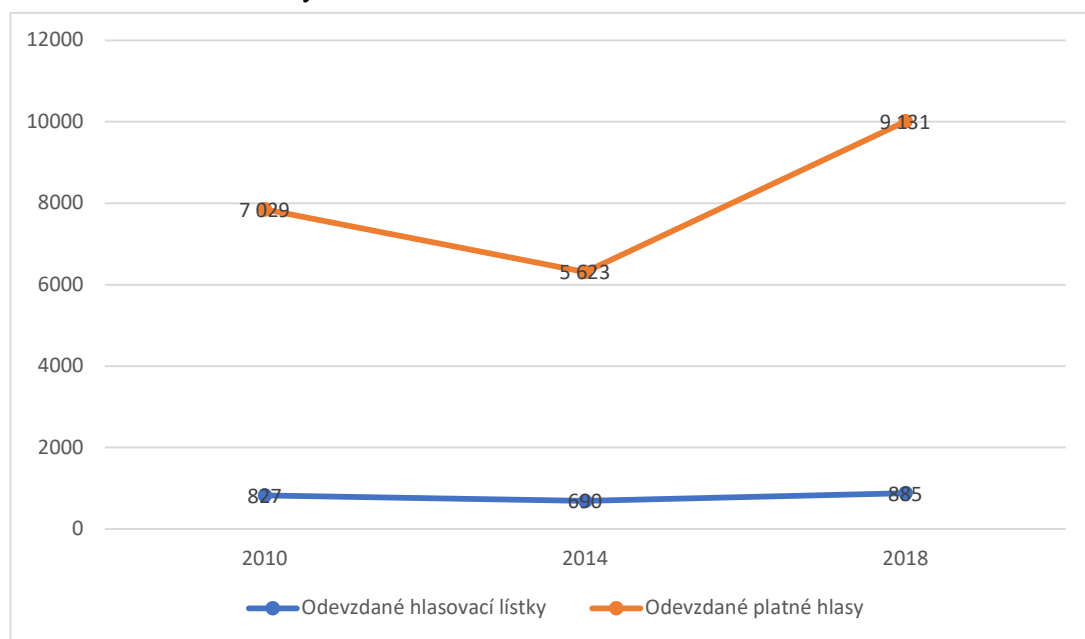
z nichž 2 strany nezávislých kandidátů tvořily strany Cerhenice lidem, Cerhenice 2010. Zbylé tři politické strany byly ČSSD, KSČM, ODS. Volební účast v tomto roce byla větší o 11,27 % než v nadcházejícím volebním období, v roce 2014. Rok 2018 přinesl největší počet platných hlasů a s ním i spojenou největší volební účast. Volební účast v roce 2018 byla o 3,3 % větší než v roce 2010 a o 14,57 % větší než v roce 2014. V roce 2018 bylo zaevidováno více kandidátů než v roce 2014. Největší počet hlasů, a to 9 131 platných hlasů, byl také v roce 2018. Stejný počet voličů na seznamu byl v letech 2014, 2018. V roce 2018 v komunálních volbách na seznamu kandidátní listiny bylo o jednu politickou stranu více než v roce 2014 a o jednu politickou stranu méně než v roce 2010. Politické strany v posledním posuzovaném roce byly čtyři. Politická strana ČSSD poprvé po několika letech se na kandidátní listině neobjevila. Starosta městyse kandidoval za stranu nezávislých kandidátů Máme rádi Cerhenice. Tato strana komunální volby vyhrála, získala 8 mandátů. Z počtu absolutních hlasů ale vychází, že lidé ČSSD nevolili pouze jako stranu, ale také z důvodu, že za ni kandidoval starosta. Na seznamu kandidátní listiny tohoto roku se objevila i strana ODS a STAN, která získala 3 mandáty, sdružení KSČM a NK a strana Národní demokracie. Zastupitelstvo obce od roku 2018 tak tvoří 8 členů ze strany Máme rádi Cerhenice a 3 členové ze strany ODS a STAN. V komunálních volbách roku 2010, 2014 se volilo do zastupitelstva 9 členů, zatímco v roce 2018 počet volených členů zastupitelstva se zvýšil na 11.

Tabulka 14 - Komparace komunálních voleb

Volby do zastupitelstva	Volební účast v %	Počet politických stran	Počet kandidátů	Počet členů volených do zastupitelstva
2010	62,84	5	45	9
2014	51,57	3	27	9
2018	66,14	4	34	11

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

Graf 6 - Počet odevzdaných hlasovacích lístků

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ

5 Výsledky a diskuse

Mezi členy zastupitelstva městyse Cerhenice bylo provedeno dotazníkové šetření. S cílem zjistit aktuální názory a motivaci jednotlivých zastupitelů Městyse Cerhenice. Celkem se podařilo získat 8 vyplněných dotazníků z 11 oslovených.

Shrnutí dotazníkového šetření: většina členů zastupitelstva se rozhodla kandidovat pro možnost ovlivnit další rozvoj Cerhenic. Často také hrálo roli to, že tito lidé už byli nějakým způsobem zapojeni do veřejného života v obci. Jako důvod své kandidatury za danou politickou stranu nejčastěji uváděli hlavní body programu a důvěru v lídra strany či hnutí. Z dotazníku vyplynulo, že zastupitelstva se pravidelně účastní 75 % členů. S aktuálním složením zastupitelstva Městyse Cerhenice je spokojeno 7 zastupitelů. Všichni dotazovaní se aktivně účastnili komunálních voleb. 7 členů zastupitelstva plánuje kandidovat i v následujících volbách. Všichni dotazovaní se domnívají, že voliči v Cerhenicích většinou neupřednostňují stranickou příslušnost. Jako pozitiva aktuálního funkčního období zastupitelé vyzdvihli spolupráci, otevřenou komunikaci při zasedání, možnost aktivně se podílet na programu rozvoje obce a i jednotlivé konkrétní projekty - oprava a zvelebení pozemních komunikací, dokončení parkovacího domu, různé akce pořádané místními spolky. Do záporného hodnocení aktuálního funkčního období se často promítly problémy spojené s pandemickou situací – zpomalený postup prací na některých projektech, pozastavení tradičních akcí. Jako negativní byla také označena odpovědnost, která je s funkcí zastupitele spojena, dále také nepřímá kritika opozice a sladění všech pracovních povinností.

Se starostou městyse PhDr. Bc. Markem Semerádem, MBA byl proveden rozhovor. Cílem rozhovoru bylo získat informace o rozvoji obce a dalších prioritách. Kandidovat se rozhodl v roce 2002, tehdy byl členem zastupitelstva a předsedou kontrolního výboru. K jeho rozhodnutí ho dovedla nespokojenost s výkonem tehdejšího starosty. PhDr. Bc. Marek Semerád, MBA obhájil funkci starosty v pěti volebních obdobích. Podle jeho vyjádření plánuje kandidovat v letošních komunálních volbách a věří, že funkci starosty znova obhájí. Z rozhovoru vyplynulo, že mezi hlavní priority řadí bezproblémové dokončení všech projektů a dobudování inženýrských sítí v městyse Cerhenice. Aktuální prioritou je dle jeho názoru nový územní plán, jeho schválení se odhaduje na rok 2023. V příštím funkčním období plánuje pro další rozvoj obce vybudovat novou tělocvičnu pro ZŠ,

restauraci a fitness centrum. Za největší úspěchy považuje rekultivaci bývalé skládky, vybudování Keltského hřiště a lesoparku, ale ne všechny projekty, které měl městy v plánu byly uskutečněny. Mezi konkrétní projekty, které přispěly k rozvoji městyse v tomto funkčním období zařadil starosta výstavbu parkovacího domu a školních dílen. Dle názoru starosty, je pro tuto funkci důležitá motivace k práci, vůle a snaha dosáhnout spokojenosti všech občanů. Za problémovou oblast práce starosty označil dotační programy a kontrolní činnost.

6 Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce byla komparace volebních období v letech 2010, 2014, 2018. V každém volebním období byly posuzovány počty přihlášených politických stran, odevzdaných platných hlasů voličů, počet voličů na seznamu a průměrná volební účast. Nejvyšší účast voličů dosáhla 66,14 % v roce 2018. Volby pro městy Cerhenice a přilehlé části Cerhýnky a Radimek probíhají ve dvou okrscích.

Praktická část obsahuje komparace rozpočtů obce od roku 2019 do roku 2021. Obsahuje jednotlivé příjmy a výdaje ve schváleném rozpočtu a příjmy a výdaje podle skutečnosti v závěru kalendářního roku. Ze srovnání rozpočtů je zřejmé, že se příjmy a výdaje pro Městys Cerhenice postupně zvyšují. Příkladem je projekt Parkovací dům Cerhenice, který byl vybudován na místě bývalého cukrovaru. Ze studie proveditelnosti vyplývá, že převážná část financování získal Městys Cerhenice prostřednictvím fondů Evropské Unie. Podíl finančního krytí na tomto projektu pro městys činil 10 % z celkové vynaložené částky. V teoretické části bakalářské práce byly definovány jednotlivé pojmy, které se vztahují ke komunálním volbám a mají vliv na rozvoj městyse. Podle zákona č. 128/ 2000 Sb. byla vymezena obec a její kompetence. Zákony, které upravují řádné volby a volební systém byly doplněny po roce 1990. V současnosti se realizace komunálních voleb vymezuje zákonem č. 491/2001 Sb.

Počet členů zastupitelstva městyse Cerhenic se v roce 2018 navýšil z 9 na 11 zastupitelů. Na společném setkání měli zastupitelé formou dotazníků posoudit vlastní činnost. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 75 % zastupitelstva se aktivně účastní zasedání. Nejčastější odpověď na otázku, proč se rozhodli kandidovat, vyjádřily, že se chtějí podílet na vedení a rozvoji městyse. Členové politických stran Máme rádi Cerhenice, ODS a STAN kandidovali pro důvěryhodnosti v lídra. Zastupitelé se ve většině, že občané Cerhenic neupřednostňují politickou stranu, ale právě toho, kdo za ni kandiduje. Sedm z osmi členů dotazovaných zastupitelstva, kteří dotazník odevzdali, plánují kandidovat v komunálních volbách v roce 2022.

Součástí práce je vyhodnocení rozhovoru se starostou městyse Cerhenic. Hlavním cílem bylo získání informací o rozvoji obce v minulých funkční obdobích a dalších prioritách. Z rozhovoru vyplynulo, že jeho motivací kandidatury byla snaha obec lépe

rozvíjet a vybudovat základní inženýrské sítě a uskutečnit, které by přispěly k zlepšení života všech občanů Cerhenic. Ve funkci starosty by chtěl pokračovat i nadále.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Publikace

BALÍK, Stanislav. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-2908-4.

BERNARD, Josef. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-069-8.

ČMEJREK, Jaroslav. Moderní společnost a problémy politiky: (kapitoly z politologie). Vyd. 2. Praha: Credit, 2000. ISBN 80-213-0671-8.

ČMEJREK, Jaroslav. Obce a regiony. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008. Politologie (Alfa Nakladatelství). ISBN 978-80-87197-00-4.

ČMEJREK, Jaroslav. Příručka k výuce politologie. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, katedra humanitních věd, 2006. ISBN 80-213-1591-1.

DITRYCH, Břetislav. Co se stalo v Cerhenicích. Poděbrady: Tiskárna Petr Pošík, 2006. ISBN 80-86651.

HEYWOOD, Andrew - Zdeněk MASOPUST, Z. Politologie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-115-1.

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.

KHUDOLEJ K. M., Fundamental Principles of Electoral Law as Implemented in Electoral Systems, Juridical Sciences, 2020, 442–475

KREJČÍ, Oskar. Nová kniha o volbách. Praha: Professional Publishing, 2006. ISBN 80-86946-01-0.

NOVÁK, Miroslav. Systémy politických stran: úvod do jejich srovnávacího studia. Praha: Sociologické nakladatelství, 1997. Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 80-85850-22-2.

PRŮCHA, Petr a Karel SCHELLE. Základy místní správy. Brno: Iuridica Brunensia, 1995. Právo a současnost. ISBN 80-85964-00-7.

ŘÍCHOVÁ, Blanka. Úvod do současné politologie: [srovnávací analýza demokratických politických systémů]. Vyd. 3. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0218-9.

7.2 Právní předpisy

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Zákon č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Zákon č. 368/1990 Sb. České národní rady o volbách do zastupitelstev v obcích

Zákon č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů

7.3 Elektronické zdroje

CERHENICE.CZ. [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.cerhenice.cz/>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Databáze demografických údajů za obce ČR. [online]. Publikováno 2021. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr?fbclid=IwAR2XV_Go_WuefpB_TsL7-LnXnFbEqcOAEolZ6ZyU8O3M37Rdzwp2sdVTdwE

MINISTERSTVO VNITRA. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2018, 72 s. [cit. 2022-02-24]. ISBN: 978-80-87544-98-3. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/rozpoctove-hospodareni-pro-zastupitele-obci.aspx>

MONITOR STÁTNÍ POKLADNA. *Městys Cerhenice (Kolín)*. [online]. Publikováno 2019. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00235300/prehled?rad=t&obdobi=1912>

MONITOR STÁTNÍ POKLADNA. *Městys Cerhenice (Kolín)*. [online]. Publikováno 2020. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00235300/prehled?rad=t&obdobi=2012>

MONITOR STÁTNÍ POKLADNA. *Městys Cerhenice (Kolín)*. [online]. Publikováno 2021. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00235300/prehled?rad=t&obdobi=2112>

VOLBY.CZ. *Volby do zastupitelstev obcí 15.10. – 16.10.2010: Jmenné seznamy*. [online]. Publikováno 2018. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2010/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=23&xdz=6&xnumnuts=2104&xobec=533246&xstrana=0&xstat=0&xodkaz=1>

VOLBY.CZ. *Volby do zastupitelstev obcí 15.10. – 16.10.2010: Pořadí podílu hlasů*. [online]. Publikováno 2018. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2010/kv11122?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=6&xnumnuts=2104&xobec=533246&xstat=0>

VOLBY.CZ. *Volby do zastupitelstev obcí 15.10. – 16.10.2010: Výsledky voleb.* [online].
Publikováno 2018. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z:
<https://www.volby.cz/pls/kv2010/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=6&xnumnuts=2104&xobec=533246&xstat=0&xvyber=0>

8 Přílohy

Příloha č. 1 - Studie proveditelnosti

Příloha č. 2 - Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí

Příloha č. 3 – Otázky z dotazníku pro zastupitele:

- 1) Jaké je Vaše pohlaví?
- 2) Za jakým účelem jste se rozhodl/a kandidovat?
- 3) Proč jste se rozhodl/a za danou politickou stranu?
- 4) Účastníte se pravidelně zasedání zastupitelstva městyse Cerhenic?
- 5) Účastníte se pravidelně voleb do zastupitelstva městyse?
- 6) Jste spokojen/a s aktuálním složením členů zastupitelstva městyse Cerhenice?
- 7) Co byste chtěla v městyse Cerhenice změnit? A proč?
- 8) Plánujete opět kandidovat v letošních komunálních volbách roku 2022
- 9) Myslíte si, že voliči ve Vaší obci upřednostňují stranickou příslušnost nebo osobnost člověka?
- 10) Jaká pozitiva aktuálního funkčního období zastupitelstva městyse Cerhenic byste vyzdvihl/a?
- 11) Jaká negativa aktuálního funkčního období zastupitelstva městyse Cerhenic byste vyzdvihl/a?

Příloha č. 4 – Otázky pro rozhovor se starostou městyse Cerhenice

- 1) Proč jste se rozhodl kandidovat na starostu?
- 2) Po kolikáté vykonáváte funkci starosty?
- 3) Plánujete kandidovat i v letošních podzimních komunálních volbách?
- 4) Jaké máte programové priority? Čím byste chtěl zaujmout voliče?
- 5) Co považujete za prioritu obce?
- 6) Které projekty pro další rozvoj byste chtěl uskutečnit v příštím funkčním období?
- 7) Co se Vám za ty roky povedlo a na co jste jako starosta Cerhenic pyšný?

- 8) Co se Vám naopak nepodařilo a z jakého důvodu?
- 9) Které konkrétní projekty se Vám v tomto funkčním období podařily?
- 10) Které schopnosti a dovednosti si myslíte, že jsou pro tuto funkci důležité?
- 11) Co si myslíte, že je na práci starosty nejtěžší?